

REVISTA ASTRA

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” FOCȘANI
FONDATA ÎN 1912

ANUL X — NR. 73-74-75 (SERIE NOUĂ) Ianuarie—Martie 1981

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- P.C.R. — 60
 Un drum glorios
- Centenarul nașterii
 lui Octavian Goga
 - Prof. univ. dr. Ion Dodu Bălan :
 „OCTAVIAN GOGA”
 - Octavian Goga — inedit
- Reportaj
 Pe drumurile literare ale țării (VIII)
 RĂŞINARI
- Dialog literar
 De vorbă cu Dorli Blaga
- În memoriam
 MARIN PREDA

ANUL X — NR. 73-74-75 (serie nouă din 1972)

ianuarie — martie 1981

REVISTA MONASTRĂ

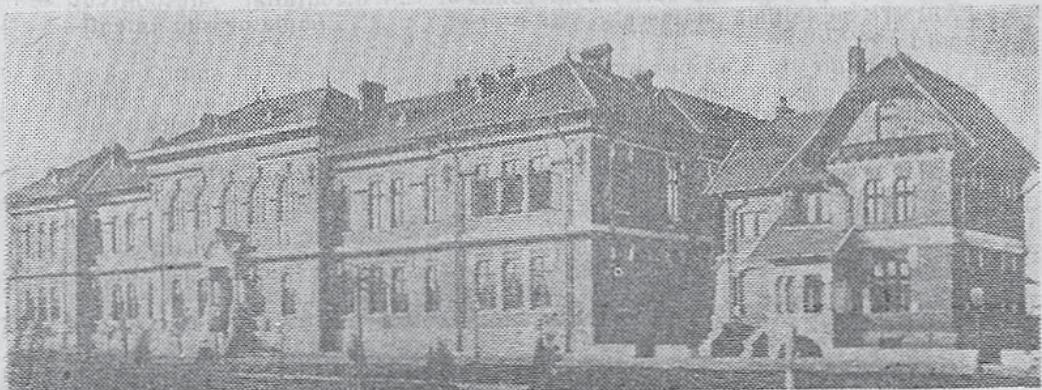

PUBLICAȚIE A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA” DIN FOCSANI,
FONDATĂ ÎN 1912,

DISTINSĂ, ÎN CADRUL CONCURSULUI NAȚIONAL
AL PRESEI ȘCOLARE, CU PREMIUL I, ÎN 1978,
ȘI CU „PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI
PENTRU CEA MAI BUNĂ REVISTĂ ȘCOLARĂ DIN ȚARĂ”, ÎN 1979

Fondator : prof. Dimitrie PAPADOPOL

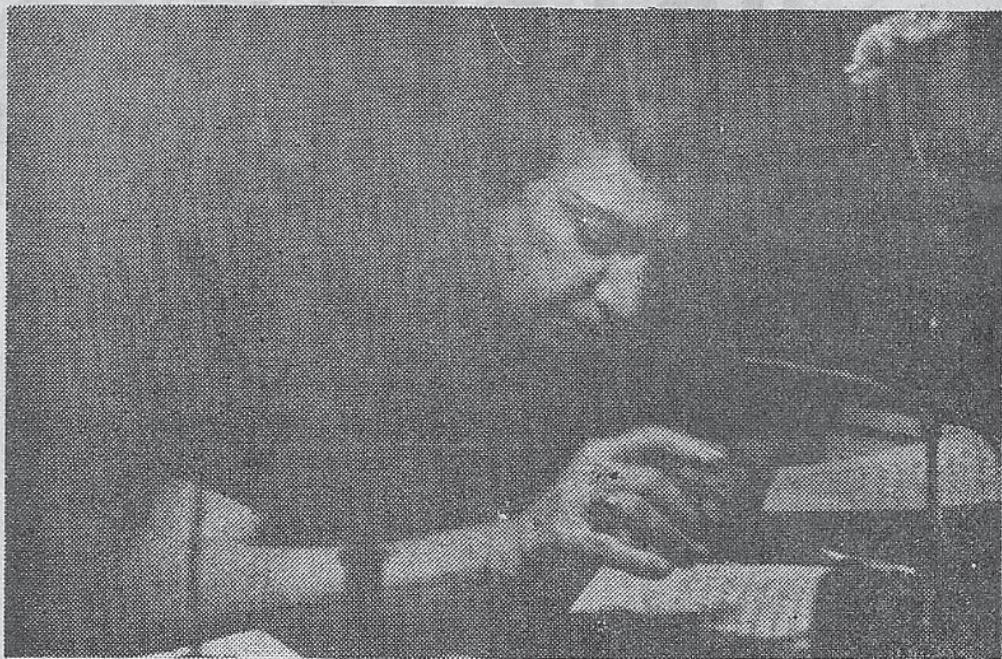
Coordonator : prof. Petrace DIMA

DIALOG LITERAR

Oricât s-ar scrie despre un autor, întotdeauna rămîn în umbră aspecte pe care numai cei apropiati lui le cunosc. Dezvăluirea lor în cadrul dialogurilor literare pe care le realizăm constituie o modestă contribuție la imbogățirea fondului de informații menite să pună în adevărata lumină chipul creatorului, și el — om, cu bucuriile și necazurile lui. Și astfel, cititorul îl înțelege și-l îndrăgește mai mult. Acest sentiment l-am încercat și cu prilejul convorbirii pe care am avut-o cu graficiană Mioara Minulescu, fiica celebrului poet simbolist, de la a cărui naștere s-a împlinit un veac, la 7 ianuarie 1981.

— În scrisoarea pe care mi-ați trimis-o, ați ortografiat substantivul **PĂRINȚI** cu inițială majusculă. Ați procedat aşa intenționat sau intenționat?

— Înainte de a răspunde la întrebarea dv., vreau să vă spun încă o dată, și pe această cale, că am fost foarte plăcut impresionată de exemplarele din „Revista noastră”, pe care mi le-ați trimis și pentru care v-am mulțumit deja prin scrisoare. Am fost impresionată de conținutul lor — chiar v-am citat interviul Cellei Delavrancea, prietena Părintilor mei — de aspectul grafic deosebit de interesant. Atât cit mă pricep eu, pot afirma că revista dv. este foarte bună și foarte frumoasă.

— Să acum să venim la întrebarea dv. De câte ori dau vreo dedicație sau mă refer în scris la Părinții mei, ortografez acest cuvînt sau substantivele **Mamă** și **Tată** cu inițială majusculă. Astă, sigur, din respectul pe care li-l port. Deci, vă dați seama că este intenționat și nu intenționat.

— Între părinții dv. a existat și o frumoasă prietenie literară. Poezia i-a unit pe viață, lucru, care desigur, nu v-a rămas neobservat. Cum se manifestă această prietenie?

MINULESCU — 100

— Într-adevăr, aşa este. În tinerețe, tata a fost cel care a inițiat-o pe mama în poezia franceză și în simbolism. Și nu numai pe ea, ci și pe alți scriitori din generația lui. Fiindcă în momentul cînd a venit de la Paris, a adus o bibliotecă impresionantă, pe care ați văzut-o și dv. La noi în țară, pe vremea aceea, asemenea cărți nu erau cunoscute. Sînt aici ediții rare, ediții princeps, cu toți simbolistii, bineînțeleas.

Fără îndoială, poezia i-a unit, însă, asta nu înseamnă că nu aveau cîteodată și puncte de vedere divergente. Poate mai mult în ceea ce privește dramaturgia și mai puțin în legătură cu poezia și romanul. Dar dv. mi-ați pus o întrebare foarte precisă, iar eu am să vă răspund printr-o amintire.

Tata era un om ordonat. Venea foarte devreme acasă. Un paradox pentru Ion Minulescu, poate. La 8 seara, era deja la el în odaie și începea să scrie. Mama și eu ne intorceam la ore foarte tîrzii și diferite. Înainte să se culce, mama intra totdeauna la el în cameră, unde îl găsea lucrînd, cu ceașca de cafea alături, cu trabucul în colțul gurii. Se așezau

Mioara MINULESCU :

*„Tata a fost mereu
pentru mersul înainte al poeziei,
al artelor în general“*

și începeau să discute despre ziua pe care au petrecut-o, despre ceea ce au citit și au văzut mai interesant. Acesta era, cred eu, momentul lor de destindere, momentul lor de comunicare sufletească. Cred că mai eloquent poate decît cele pe care vi le-am spus eu acum ar fi ciclul de poezii „Întîlnire în vis“, scris de mama, după trecerea tatălui meu în lumea umbrelor. Sînt dedicate lui, nu direct — „Lui Minu“ —, ci indirect, prin conținut : în aceste poeme trăiește numai el.

— Se spune despre Ion Minulescu că era un om jovial. Apariția lui în lume descrețea frunțile, întreținea flacăra unei veselii generale. Dar în cadrul familie, cum era ?

— Tot ce spun contemporanii lui e purul adevar. Nu numai în scris, ci și în conversații, limbajul său era extrem de colorat și de bogat. În orice loc, din cauza vervei inepuizabile, totdeauna era punctul central. Și acasă era la fel. Dejunurile noastre erau pline de viață, pentru că întotdeauna ne povestea mici întîmplări petrecute în acea zi. Tot un paradox minulescian : tata respecta cu strictete ora dejunului. La 1,30, toți ne așezam la masă. Ei bine, conversația din timpul acestor dejunuri era foarte colorată. Uneori era oarecum și violent, cînd își descărca oful, după discuțiile avute cu ministrul și secretarul general de la Ministerul Artelelor, unde lucra și el. Aceștia nu înțelegeau să dea destui bani pentru picturi, sculpturi, iar tata nepuțind lua acolo o poziție fermă, vocifera de-a

Interviu propus de
prof. Petrace DIMA

(Continuare în pag. 1198)

*„Tata a fost mereu
pentru mersul înainte al poeziei,
al artelor în general“*

(Urmare din pag. 1197)

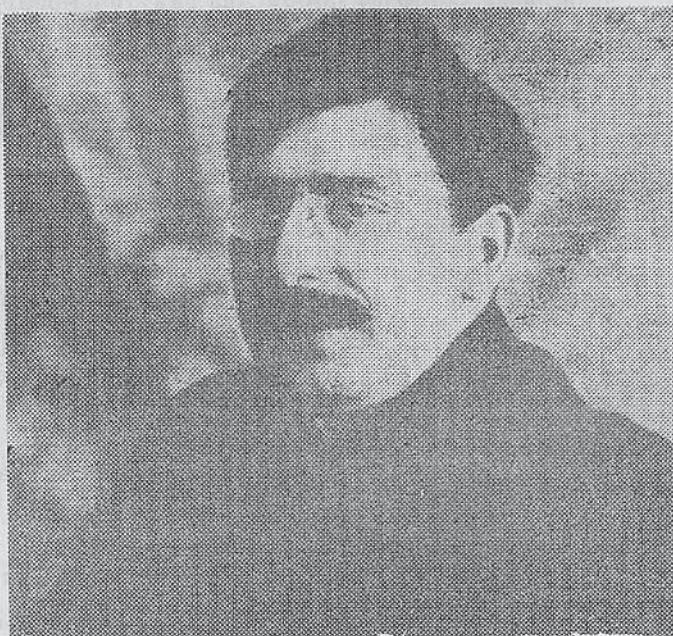
bia acasă: „Auzi, Claudico, cum e posibil?“ Și începea să țipe de-a binelea. Pînă la urmă se potolea, fiindcă aceste vociferări ale lui — de altfel și la cafenea se mai aprindea așa — erau o furtună într-un pahar cu apă. În fond, el era de o bunătate excepțională. Asemenea ieșiri erau trecătoare. Peste 10 minute, se potolea și începea să fredoneze. Așa făcea și pe stradă. Dacă mergeai în spatele lui, îl auzeai cîntind încet. Asta era firea lui.

— Exegeții și chiar autorul afirmă că „Corigent la limba română“ este un roman autobiografic. Ați încercat vreodată să descoperiți raportul dintre ficțiune și realitate din această carte?

— Vă mărturisesc că, fără să încerc, sau mai bine zis, fără să-mi dau osteneala, am recunoscut imediat acest raport. După părerea mea, realitatea reprezintă cam 90 la sută. Nu-i sută la sută, fiindcă unele lucruri nu puteau fi prezentate așa cum au fost ele. De exemplu, moartea așa-zisei iubite de la Paris. De fapt, e vorba de moartea surorii lui mai mari, din a doua căsătorie a bunicii mele. Deci, el a venit în țară, pentru a participa la înmormîntarea ei și pentru că își mîncase acolo toată averea. Dispariția acestei surori, la care ținea enorm, l-a zduncinat atât de mult, încît și-a lăsat barbă. În carte, barba a fost lăsată ca să nu fie recunoscul de creditori. Nu-i plăcea să-și dezvăluie în față oricui sentimentele.

— Cu excepția criticii didactice, care a impiedicat pătrunderea operei lui Minulescu în manualele școlare, în perioada interbelică, publicul cititor, mai cu seamă — și aceasta este lucrul cel mai important — i-a permis cu entuziasm scrierile sale. Unele piese, ca de exemplu „Alegro ma non troppo“ și „Amantul anonim“ — aceasta din urmă, scoasă de pe afișul Teatrului Național din București, sub influența criticii literare, spune Vasile Netea — s-au jucat la Budapesta și Bratislava, unde au repurtat „unul din cele mai remarcabile succese obținute de autorii noștri dramatice, din-

(Continuare în pag. 1214)

Ion Minulescu, înainte de 1910. (Fotografie inedită. Colecția Mioara Minulescu).

Ion Minulescu, de la a cărui naștere s-au implinit la 7 ianuarie o sută de ani, e unul dintre poetii prin care procesul de restructurare a expresiei lirice în spirit modern, de sincronizare a literaturii române cu arta nouă europeană, început către sfîrșitul precedentului secol prin acțiunea lui Al. Macedonski, inscrie în primele două decenii ale secolului nostru, în special în jurul anului 1910, o etapă hotăritoare.

Stea de întâia mărime în constelația poeziei simboliste românești, autorul *Romanțelor pentru mai tîrziu* nu strălucește, la modul absolut, mai intens decât celălalt astru de maximă luminositate al respectivei constelații, Bacovia, născut în același an, dar istoricește privit, el deține incontestabil, poziția alfa. Nimeni n-a acționat, în epocă, mai susținut și cu mai multă eficacitate pentru reorientarea estetică a scrisului. Atrăs de poezia modernă încă din școală, Minulescu s-a familiarizat cu ea pe deplin la Paris, unde a petrecut, după absolvirea liceului, cîțiva ani, iar după înapoierea în țară (1904) a devenit principalul ei „clopotar”: „clopotarul revoluției lirice românești”, în formularea lui B. Fundoianu. Tânărul poet n-a participat la insurecția artistică doar prin faptul de a fi scris altfel decât confrății fideli tradiției, ci și printr-un militantism publicistic menit să primenească atmosfera vieții literare a timpului, să zdruncine plătitudinea gusurilor și inerția concepțiilor, să fringă rezistența față de noile moduri poetice. Scotind în 1908 *Revista celorlați* iar în 1912 *Insula*, Ion Minulescu a jucat, în perioada maximei evoluții a simbolismului românesc, un rol analog celui îndeplinit de Macedonski în anii cînd simbolismul își făcea — prin el și prin adepții săi — apariția în literatura noastră. Întemeietorul *Literatorului* și-a asumat, nu-i vorbă, și după 1900 calitatea de director de conștiință literară, întreținind în continuare fairosul cenaclu, inspirind orientarea unor publicații (*Forță morală*, Carmen, Iléana, Pleiada), făcind să apară, intermitent, noi serii ale revistei fondate în 1880, însă poeții tineri se simțeau, probabil, mai în largul lor alături de colegul din aceeași generație, și mișcarea animată de către Minulescu exercită, astfel, o acțiune propulsivă mai eficace decât gruparea aflată sub directul patronaj al Maestrului. Prin Ion Minulescu și prin ceilalți poeți de orientare modernă din generația lui (G. Bacovia, N. Davidescu, Al. T. Stamatiad, Claudia Millian, D. Karnabatt, D. Iacobescu, Emil Isac s.a.) simbolismul a devenit, în literatura română, un curent, în accepția plenară a termenului.

Înregistrind rolul lui Minulescu în acțiunea de înnoire a creației, istoria literară îi recunoaște lampadaforului simbolist, firește, și locul pe care și l-a obținut, pe drept, în ierarhia valorilor estetice naționale. Prin el s-a imbogățit considerabil, modernizându-se, vocabularul poeziei. Rare pînă la apariția, în 1908, a *Romanțelor pentru mai tîrziu*, neologismele pătrund, cu acest volum, și cu cele următoare (*De vorbă ca mine însumi*, 1913, *Spovedenii*, 1927, *Strofe pentru toată lumea*, 1930, *Nu sint ce par a fi...*, 1936), masiv în poezia românească. Versul dobîndește prin Ion Minulescu,

ION MINULESCU

de
prof. univ. dr.
Dumitru MICU

(Urmare din pag. 1199)

o nouă melodicitate, obținută mai cu seamă prin-tr-o orchestrare neobișnuită, prin scandări și fracturări neașteptate ale unităților metrice, prin eliberarea stilurilor de regulile prozodice rigide, prin euritmii savanți, rime interioare măiestre, repetiții eufonice, dar și, uneori, prin însăși sonoritatea cuvintelor (îndeosebi a numelor de locuri): o sonoritate stranie, exotică. Numeroase procedee — de la introducerea cifrei fatidice trei la utilizarea de reprezentări bizare: decoruri rafinate pînă la perversiune, priveliști macabre — conferă poemelor un ce insolit, le insuflă un aer enigmatic. Pe scurt, se poate afirma că, datorită în bună măsură lui Minulescu, poezia românească și-a schimbat, la începutul secolului al douăzecilea, tonalitatea și figurația.

Minulescu e un mare, incorigibil sentimental. Un sentimental „balcanic”. „Romântele” sale sănt „cîntece de lume” pannești în expresie modernă. În ele vibrează sensibilitatea meridională în variantă românească, sensibilitatea „bucureșteanului par excellence” și Caragiale avea motive intemeiate de a le aprecia. În vizionea lui G. Călinescu, „Ion Minulescu (literar vorbind) este un tip caragialean, „un Mitică, un Cațavencu și un Eleutheriu Popescu, deveniți lirici”. Ar trebui, poate, adăugat: un Mitică și un Eleutheriu Popescu, conștienti de ei însiși, dotați cu inteligență artistică. Ion Minulescu e, simultan, personaj și actor. Trăiește și joacă în același timp; se mișează pe sine însuși. În aceasta și constă deosebirea autodetașării lui de aceea practicată de Topirceanu. La Topirceanu, autoironia vine de afară. E un produs cerebral, rece, suprapus efuziunii sentimentale, anterioare. Minulescu se dă în spectacol cu candoare. Se confesează și se autopersflează, concomitent. Conștient de postura mai mult sau mai puțin comună în care se află, și-o anulează numai pe jumătate prin detasare ironică. Se complacă în această postură și, făcind haz de sine însuși, se admiră totodată. Nu rareori se închipuie clovn, „măscărici”, „acrobat”, „nebun”. În confesiunea Nu săn ce par a fi o spune de-a dreptul: „Nu le-am permis (eroilor n.n.) decît un singur lux. Un lux, de altfel, care nu-mi șifona cu nimic amorul meu propriu de autor — luxul de a se prezenta cîteodată în public sub diferite măști de carnaval. În felul acesta am reușit, cred, să-i prezint și pe ei, ca și pe mine, în adevărată lumină a vieții noastre de toate zilele, care nu este decât tot un carnaval, multiplicat la infinit sub aspectul infinit al aceluiași triunghi simbolic; o Colombină, un Pierrot și un Arlechin”.

Original și ca prozator și ca dramaturg (autor al unor volume de narăriuni ciudate, precum *Casa cu geamuri portocalii*, *Cetîți-le noaptea*, al unor romane ca „Roșu, galben și albastru, Corigent la limba română”, al mai multor piese de teatru, între care *Manechinul sentimental*, *Amantul anonim*), Ion Minulescu este și va fi citat îndeosebi pentru poezia sa, care, considerată ironic, apare ca una dintre primele poezii românești viabile ale artei literare de factură modernă.

ION MINULESCU

de
prof. univ. dr.
Dumitru MICU

Autorul „Romanțelor pentru mai tîrziu” rămîne în literatura română mai ales ca poet. Acela care „s-a exprimat în limba tuturor” (T. Vianu), este un poet al civilizației, al citadinului, a căruia sferă tematică este cîrcumscrișă motivelor simboliste: parcurile, grădinile, corăbiile, călătoriile imagina-re în regiuni exotice cu nume sonore, somptuoasele ceremonialuri erotice. Poezia sa este construită pe cîteva mituri fundamentale, tratate într-o vizionare alegorică, asociată cu retorismul, în esen-tă dorința de a transmite cît mai eficient un anu-mit mesaj intelectual.

Elementele artei sale — remarcă G. Călinescu — trebuie deduse dintr-o filiație a poeziei cîn-tate „Romanțe pentru mai tîrziu” și, într-o mai mică măsură din volumul următor „De vorbă cu mine însuși”, ne descoperă un poet care ambițio-nează să exprime în versul său și un miraj al inefabilului, al straniului, al enigmaticului, uneori al lugubrului. Macabru simbolist nu reușește, însă, să depășească o anumită credință pitorească, rezultatul unei spontaneități umoristice. Ceea ce e mai valoros în poezia sa ține în bună măsură de latura ei umorist-lirică, formă indirectă a unei critici a convențiilor burgheze. Această expansiune liberă a sentimentelor nu poate apartine decât unui poet de o structură artistică diferită, a căruia teamă inhibitivă de ridicol nu funcționează, promițindu-si astfel să se joace cu acele „mari absoluturi ale lumii”.

Minulescu este poetul care aduce prin poezia sa mărturia unei noi sensibilități în literatura noastră, o sensibilitate plină de vioiciune cu secrete, dar bogate surse de optimism.

Dar o sferă tematică atât de vastă nu putea să nu se facă simțită și în proza minulesciană, introducîndu-ne în atelierul de alchimist al autorului prin cele două romane cu caracter autobiografic: „Roșu, galben și albastru” (1924) și „Corigeni la limba română” (1926). Experiențele sale în domeniul poeziei, abordarea diferitelor genuri de exprimare transpar în proza sa prin simbolul primelor trăiri erotice. Asemenea Hortensiei Papadat-Bengescu, Ion Minulescu scrie un roman de o sensibilă analiză psihologică, dezvăluind lumi și simbolul pecetei de foc lăsate asupra conștiinței sale de adolescent de către acel „balaur” care devorează speranțe, trăiri, sentimente și vieți omenesti — războiul. Tenta simbolistă a poeziilor se face simțită în proză, prin volumul de nuvele „Casa cu geamuri porlocaii”. În romanele și nu-velele sale, apare o bătătoare la ochi finită umoristică, căruia nu i se poate nega savoarea, căci opera sa a reușit să rămînă peste vreme ca o stabilă delectare a spiritului.

Gînduri despre MINULESCU

Mirela FLORESCU,
Roxana VILCU,
clasa a XII-a B,
Liceul „Al. I. Cuza”

EVENIMENT

LA FOCSANI

**FAZA REPUBLICANĂ A CONCURSULUI
DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
„MIHAI EMINESCU”, EDIȚIA 1981**

***Tuturor participantilor —
o călduroasă urare de succes !***

În dinamica nesfîrșită a timpului, sunt clipe menite să rămână adînc în amintire, nu atât prin amploarea faptelor ce le marchează, cit prin semnificația lor.

O asemenea imprejurare este, desigur, desfășurarea Concursului național de limbă și literatură română „Mihai Eminescu” și a concursurilor interjudețene de limba maghiară și de limba germană la Focșani — orașul care, prin așezare geografică și evenimentele de mare rezonanță istorică ce au avut loc aici, a dobândit valoare de simbol.

La această sărbătoare a talentului și a nobilului sentiment al frumosului se intilnesc tineri care, din orice colț de țară ar veni, oricare le-ar fi graiul vorbit acasă, sunt uniți prin destin comun, prin aceleasi năzuințe de pace și dreptate socială, prin hotărîrea nestrâmată de a fi părtași la edificarea României socialiste, tot mai înfloritoare în viitorul comunist.

Se intilnesc în orașul de pe Milcov cei mai înzestrați tineri din rîndul celor care uniți prin dragoste statornică pentru literatură găsesc în paginile cărților lecturile ce povătuiesc nevoia lor spre o lume mai bună, mai demnă, mai pașnică și mai umană.

Bucuroși de oaspeți, noi cei ce trăim și muncim aici, suntem fericiti că cei veniți vor avea prilejul să cunoască Vrancea, ținutul de legendă și istorie în care amfora timpului este susținută de o parte de anonimul genial, făuritorul nepieritoarei balade „Miorița”, iar de cealaltă parte de cei ce înalță durabilă coloană pentru celebrarea anilor pe care-i trăim.

Fără a pierde nici o clipă dragostea pentru munca pămîntului, pentru copacul devenit buciun sau operă sculpturală, pentru ia țesută în ilori sau cîntecul bătrînesc, vrîncenii își clădesc viața nouă, în acord cu marile prefaceri cunoscute în întreaga țară în anii socialismului.

Făuritoarele de podoabe vestimentare de ieri sunt astăzi harnice țesătoare în fabrici moderne; pădurarii munților falnici au devenit muncitori de înaltă calificare în mari combinate; urmașii oierilor din „Miorița” dovedesc remarcabile aptitudini industriale.

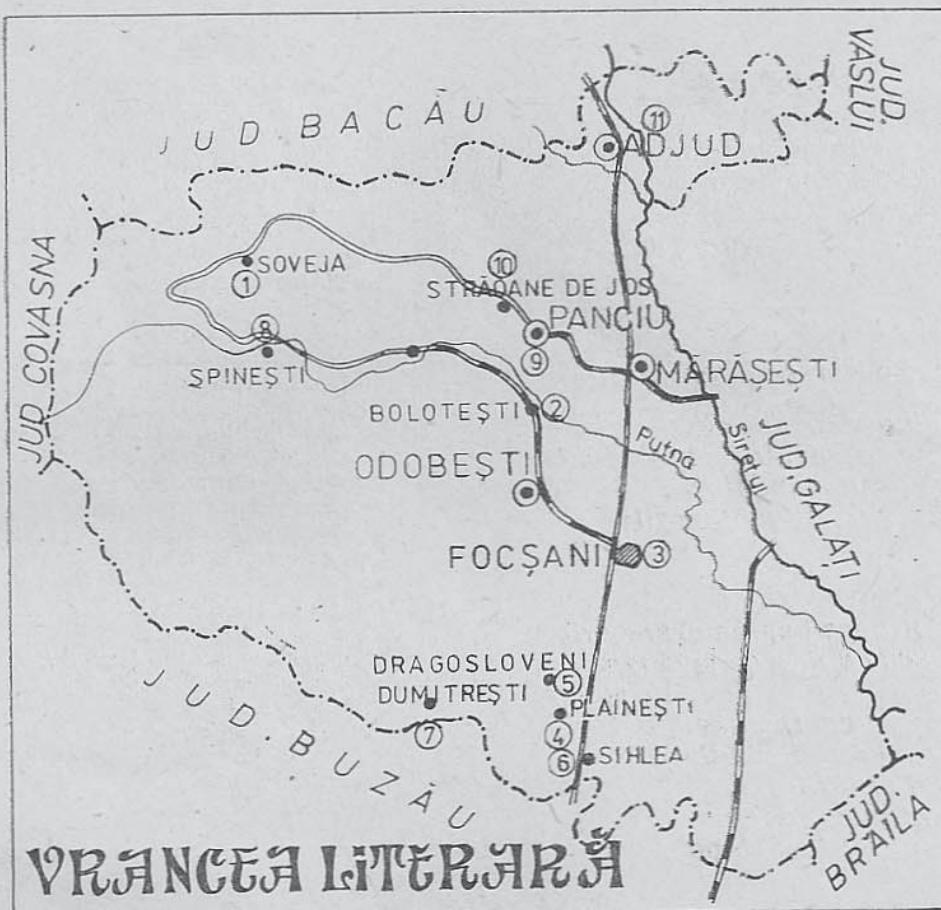
Pe drumurile Vrancei, alături de înfăptuirile zilelor noastre, mărturii ale vîtejiei poporului în lupta pentru păstrarea ființei naționale, vorbesc la tot pasul despre UNIREA de acum 122 de ani, oferind contemporanilor un model și un îndemn la unitate de neclintit în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în lupta pentru o Românie mai bogată și liberă, pentru o lume mai bună și mai dreaptă. Credem că aceste locuri vor avea un puternic ecou în sufletul sensibil, inclinat spre frumusețe al tinerilor participanți la concursul de literatură și un imbold pentru afirmarea lor în viață prin intermediul artei cuvintului, de a contribui astfel la înălțarea patriei comune.

Fie ca olimpiada de literatură și manifestările ce o vor însoțî să devină expresia tuturor năzuințelor de progres, a hotărîrii tinerei generații de a duce mai departe marea valoră spirituale ale acestui pămînt, adăugîndu-le astfel la strălucirea eternă a lui Eminescu, spiritul tutelar al celor însetăși de „cuvîntul ce exprimă adevarul”!

Tuturor — o călduroasă urare de succes spre gloria țării și izbînda FRUMOSULUI, BINELEUI ȘI ADEVĂRULUI !

prof. Aurora STAVRACHE,
inspector școlar general
al județului Vrancea

VRANCEA LITERARĂ

LEGENDĂ

1. „Miorița”
Al. RUSSO
Simion MEHEDINTI	Constantin APOSTOL
Virgil HUZUM
Florin MUSCALU
2. VARLAAM	Dumitru PRICOP
3. Miron COSTIN
Gr. ALEXANDRESCU
D. DĂSCĂLESCU
I.A. BASSARABESCU
Hortensia PAPADAT —
BENGESCU
I.M. RAȘCU
Anton HOLBAN
Mihail STERIADE
Al. CĂLINESCU
Pavel NEDELCU	4. Duiliu ZAMFIRESCU
5. Al. VLAHUȚĂ
6. Al. SIHLEANU
7. G.M. VLĂDESCU
8. Ion DIACONU
9. Ioan SLAVICI
Ionel BANDRABUR
10 Ion CIOCIRLAN
11. Dan BOTTA
Emil BOTTA
Ion Larian POSTOLACHE

DINTRE SUTE DE CATARGE**DEBUT****Cărare...**

*Uite ce cărare am găsit,
uscată de atiția pași
ce și-au strivit sufletele
de coapsele ei înveninate
cu rouă...*

Uite ce cărare...

*Mi-am purtat trupul privirilor
de-a lungul ochilor ei,
azi, în zori, pentru întâia oară,
și-am găsit dalbe flori
crescute din aluatul pașilor
mulți...*

*Acum
simt în vene boarea ei săngerie,
boarea ei dulce, de măduvă
de stejari
prin care-am trecut eu, în zori,
pierzîndu-mi îngîndurat
trupul privirilor,
și-n care am zăbovit
o veșnicie și mai bine...*

Dacă...

*Am avea timp
să nu uităm,
Dacă ne-am grăbi
să-ncetinim pașii,
pașii noștri frumoși
neiertoați...
Am avea timp
să ne ucidem sufletele
cu puțină frumusețe
și fericire,
ericire fără strigăte,
să vedem chipul de lîngă noi,
dacă n-am alerga,
ca bezmeticii,
în jurul focului viu...
Am avea și ziduri
pentru cei ce caută viață,
și loc este,
și sunt mulți cei ce caută viață,
dar nu este timp...
Adică,
dansăm cu ochii închiși
în jurul unui foc viu,
și aruncăm aurul în acel foc,
și vrem să vedem dacă
strălucește și ars...
Continuând să dansăm
deasupra jăratecului de aur,
o să uităm într-o zi
de LUMINA...*

Manole GHEORGHIȚĂ,
clasa a X-a A

Stătea cu capul în palme, privind pe sub gene cu ochi de hoț. L-o asculta, nu l-o asculta? Cine știe?! Și înima i se făcuse mică, mică și ticăia neîncetat. Tocmai la materia lui preferată. Dar ce să-i faci? Se mai întimplă! Când vrei un film bun renunți și la materia preferată. Oare?

Foile catalogului fișlie, se plimbă prin aer și trec spre dreapta, una cîte una. Ochii caută vesel și înima își temperează pentru cîteva clipe ticăitul. Și iarăși a început. Al naibii catalog! Și cînd te gîndești că, la o adică, nu era cine știe ce lecție. Se apropie, fir-ar să fie de foaie. Dacă s-ar lipi acum de vecina ei, cîtă fericire i-ar aduce! Ochii îi licăresc, se mișcă nervos în orbite, truncea i se increște și gura între deschisă i se strîmbă cu disperare. Dacă ar trece odată! Cel ascultat e la fila lui. Să îi se facă părul măciucă, nu alta! În colțurile clasei pare că se desenau note de trei în grămezi imense. Și lecția se lungea îngrozitor și timpul trece de parcă ar fi răspuns bebelușii nu liceeni. Afurisită lecție! Niciodată n-a fost aşa. Și soneria ...tace...

În sfîrșit! S-a terminat! Un oțat lung s-a auzit în clasă. Ce tensiune, auzi, ce tensiune!

Lenuța PORUMBOIU,
Buzău

Tensiune...

DINTRE SUTE DE CATARGE

DEBUT

Arșiță secetei

Peste lacrima zăpezii
 Zace lanțul rupt vibrind
 Cade luna, zburdă iezi,
 În pășunea mea din gînd.
 Între cumpeni de fîntină
 Fir de soare-n zări rîzînd,
 Adevărul stă pe-o rînă
 Brazdă-n iască răsturnînd.
 Colții și-i arată melciii
 Fildeș negru strălucind.
 Umblă-n beznă lilieci
 Dur, lugubru hohotind.
 Prin spirale de lumină
 Zace lanțul rupt vibrind,
 Luna printre maci
 se-anină
 În pășunea mea din gînd.

Romică MUNTEANU,
 clasa a XII-a,
 Liceul sanitar din Focșani

Anotimp

Ceasuri de foc...
 Vînt de răsuflare
 fierbinte...
 Dorințe de jar care
 Repetate-n nesperanțe
 Oboșesc.
 Desfrunzește-mă, toamnă,
 și pustiește-mă de toate
 aceste,
 bogății părelnice.

Valeria BOCU,
 clasa a IX-a D,
 Liceul industrial nr. 5 —
 Focșani

Ploua

Ploua cu figurine mici de apă. Între vis și realitate, mama natură își pedepsește fiile pentru poznele făcute în miez de existență.

Ce pozne? Hm! Greu, enorm de greu de definit.

Poate pentru că murdăriseră cerul cu nori de incordare sau cîmpurile cu coșmare; pentru că făcuseră din păsări soli negri și din raze sulite pentru sugarii nevinovați.

Deasupra fiecăruia dintre noi plutea cîte un tanc agățat de propria-i existență.

Eram pe cale de a deveni umbrelle sufletelor stinse cînd mama-natură ne-a reamintit ceva: ne-a reamintit de apriga dorință a vieții, prin simple picături pure.

Și tancurile s-au ridicat dispărînd după norii ce fugau de zîmbete.

Jeni BALAN,
 clasa a VIII-a A,
 Scoala generală nr. 7 — Focșani

DINTRE SUTE DE CATARGE

Cronică

*Pe-al nostru steag scria
speranță
și-n el mai tare am crezut.
Furtunile și valul vremii
Ne-au întărit al vieții scut.

Pe-al nostru steag scria iubire
și nu ne-a dezbinat frăția
Întreaga ură-a celor care
Desmoștenit-au România.

Pe-al nostru steag scria o
doină.
Căci, Mioriță, dorul tău
Îl ascultau tăcuți păstorii
Din Apuseni pînă-n Ceahlău.

Pe-al nostru steag scria —
„Înainte !“*

*N-am ezitat, ne-am avîntat,
Istoria ne-am făurit-o
Așa, bărbat îngă bărbat.

Pe-al nostru steag scria
izbîndă,
Căci visul n-a fost efemer.
Se înălța spre zări senine
O stea pe luminosul cer.

Si adunînd la sfat istoric
Speranță, cîntec și iubire,
Poporu-n mare sărbătoare
A scris pe tricolor UNIRE.*

Lt. Maricel D. POPA,
fost elev al Liceului „Unirea“

Lacul

Lacu-i pustiu și trist, și nemîșcat...
Ne-am îndreptat spre el cu pași nesiguri;
Albastrul lui zvîcnind a tremurăt.
Era pustiu, și trist, și eram singuri...

Am stat pe mal. Apoi ne-am aşezat.
În nemîșcarea lui părea de piatră.
Cînd mâna mea ușor l-a tu burat
Oglinda-a tresărit înflorâtă.

Era atît de cald și-ningîndurat
Sub cioărurile razelor de lună.
Tîrziu, ne-am ridicat și am plecat,
Dar lacul ne-ntorcea fără să spună.

Cezara GROPER,
clasa a XI-a A

Gînduri

- Sinceritatea nu e totdeauna salutară. Ea poate fi ușor confundată cu cinismul.
- Cînd ajung pe culmile gloriei, unii oameni sunt ca niște aștri care și-au pierdut de mult strălucirea.
- A nu confunda onoarea cu cîntea. Onoarea e subiectivă, cîntea e profundă.
- Gravitatea gîndurilor nu este întotdeauna simbolul profunzimii afective.
- Există o inteligență a sufletului și un suflet al inteligenței. Uneori, în viață, depinde ce alegi!...
- Tinerețea poate fi simbolul fragilității și al gingășiei maturității de mai tîrziu.
- Norocul este floarea perseverenței.
- Fiecare om este un univers într-un unic și delicat mozaic. Sparge mozaicul și vei da de neant!
- Ce-nseamnă a fi tu însuți? A încerca să află, a înțelege și a te respecta pentru ceea ce înțelegi.

Constanța TAZLĂU,
promoția 1975

ANIVERSĂRI

Liceul
„Unirea”
a împlinit
115 ani

La 20 ianuarie (7 ianuarie — stil vechi), s-au împlinit 115 ani de când locuitorii orașului Unirii au reușit, în năzuința lor spre progres, să aibă, în Focșani, o școală înaltă de cultură generală, unde să învețe carte fiți lor: gimnaziul „Alexandru Ioan Cuza”, care funcționa mai întâi cu o singură clasă și un singur profesor. În 1884, adică după 18 ani, timp în care devine un adevărat focar de cultură, se transformă în actualul Liceu „Unirea”. Treptat, în urma strădaniei pline de pasiune a profesorilor, caracterizată prin entuziasm și dragostea de meseria lor, liceul a fost înzestrat cu laboratoare moderne. Încă de la începutul existenței sale, școala noastră a reușit să insuflle elevilor ei disciplina și setea de învățătură, într-o vreme de largi prefaceri, când se puneau cu adevărat bazele statului modern român, stat care avea nevoie de oameni pregătiți în toate domeniile.

Nume ca ing. Anghel Saligny, Duiliu Zamfirescu, Simion Mehedinți, Ion Diaconu, Mihail Steriade și alții foști elevi, precum și publicațiile editate aici: „Revista noastră” (ambele serii) „Anuarul Societății literare «Grigore Alexandrescu»” duc faima școlii în toată țara.

Puternic zguduit de cutremurele din 1940, dar mai ales din martie 1977, bătrînul liceu rămine în picioare — dar grav avariat. Cu eforturi deosebite din partea organelor locale de partid și de stat, cu sprijinul elevilor noștri, care au contribuit cu munca lor, clădirea a fost consolidată într-un timp record, de numai cîteva luni.

Urmind calea modernizării învățămîntului din România, în 1977, liceul de cultură generală capătă profil industrial de electrotehnică.

Profesorii, profesorii ingineri și maîstrii instrucțori au făcut și fac eforturi deosebite pentru utilizarea la nivelul cerințelor actuale ale învățămîntului modern, a laboratoarelor, a cabinetelor tehnice și a atelierelor, astfel ca elevii noștri să fie bine pregătiți, pentru muncă, pentru viață.

Laboratoarele de fizică și chimie cu aparatură modernă, cabinetele de motoare, electrotehnic, simulatorul, apoi atelierele de electrotehnică, cele 16 mașini pe care elevii treptei a II-a învăță conducerea auto precum și cercurile științifice, în care cunoștințele teoretice sunt continuu imbinate cu cele practice, au menirea să facă din absolvenții noștri cadre cu o pregătire științifică și profesională temeinică, oameni care să facă față tuturor cerințelor unei economii multilateral dezvoltate și care să ducă mai departe faima Liceului centenar „Unirea”.

prof. Cecilia MAIOROV,
directorul liceului

PRIETENII REVISTEI

Costache Conachi

Când a agnus să vadă în față Iisus,
De slabăzune a căzut haramul;
Căpăț cu tei, poeni pe grealor haramul,
Cum nu pătesc la drumuri nici lăieșii.

El Domnul se răsa, ori Caimacanul,
Bogat ca Turcii și Drufaz ca leșii,
Dar iarna trece, înfloresc cirezii,
Vîn oameni noi, lui î se rînge neamul...

«-Sânn râu, borările!» grăi tiganul,
Afurind că-se spîsile sunanul,
Să lege hâțul rupl la cotitură.

Dar, stiuind, n-aiude logofătul...
Tată un urză pornește și din trăsura
Cad fohinte negre și scîrbesc omântul

C. D. Zeletin

*Si poate tot atît de trecător
e Dumnezeu, în veşnica povară
a timpului, cu scurgerea dator
în spaţiul care vîrstele ne ară.*

*Lucid și sacru pînă la demență
eu stau uitat în vechea diligență
ce-au călărit-o viața, timpul, banii,
cînd nici n-avea istorie Focșanii.*

*Pe uriașe pagini de pămînt
scriu cartea anonimilor, scriu cartea
cu săngele acelor care sunt
acum. Cerîndu-și partea, dîndu-și partea.*

*Eu n-am mai fost demult sentimental !
deopotrivă prieten și rival,
poțiind planete, căutînd scandal,
om primitiv, modern, medieval,
mi-e abrupt și tot mi-e egal,
moral pînă la viciu, imoral,
poet sordid, deloc original,
cît generos atît și canibal,
rîzînd de teritoriul meu natal
sau îmbrăcîndu-i hainele de bal.
țăran, haiduc, preot, cioban, hamal,
cu multe amintiri de prin spital,
cu tocul ascuțit ca un pumnal,
cu viața toată... cît e viața val !*

*Oricum, îmi bate moartea în pleoape
dar nu-i răspund cît am un gînd anume;
ori numele în trup nu mai încape
ori dealul crucii a intrat în nume.*

Dumitru PRICOP

A fi

Să luptî cu morile de vînt,
Visarea fruntea să-ți alinte,
Să nu-ți încapă în cuvinte
Imensitatea unui gînd.

Să vrei să strîngi la piept
 cu dor
Un codru devastat de vînt,
Iar cînd s-apleacă spre pămînt
Să simți cum crengile-i te dor.

Să poți să treci prin viață demn
Ca rîul ce se varsă-n mare,
Fără să simți cît te mai doare
Că-n urma ta nu lași vreun
 semn.

Să crezi în nemurirea ta
Si-n cea mai de pe urmă clipă
Al morții filiiit de-aripă
Să-ți pară zbor spre altă stea.

Ion BACIU*)

*) Distins cu marele premiu oferit de Comitetul județean pentru cultură și educație socialistă Vrancea, în cadrul Salonului literar Dragosloveni, ediția 1980.

REPORTA

Pe drumurile literare ale țării (VII)

B L A T

11 august 1978. După Lancrăm, vi ne Alba-Iulia. Aici, urmărим o adevărată „lectie” de istorie.

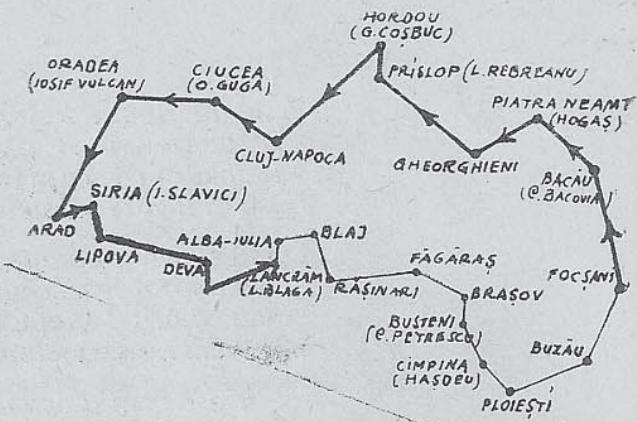
Poarta I, prin care și-a făcut intrarea Mihai Viteazul, la 1600, anul realizării primei uniri a celor trei țări române; obeliscul lui Horea, Cloșca și Crișan, celebrii martiri ai răscoalei de la 1784; Muzeul Unirii (printre cele mai vechi din Transilvania — 1888), în care sunt adunate dovezi grăitoare cu privire la vechimea milenară a poporului nostru pe aceste meleaguri; Sala Unirii, unde s-a semnat actul de la 1 decembrie 1918 dintre cele mai vechi din Transilvania — 1888), în care sunt adunate dovezi grăitoare cu privire la vechimea milenară a poporului nostru pe aceste meleaguri; Sala Unirii, unde s-a semnat actul de la 1 decembrie 1918 dintre principalele „momente” ale acestei „lecții” despre un trecut eroic, care ne poruncește să ținem de-a pururi sus steagul unității și independenței naționale¹.

Părăsim orașul-muzeu, parcă mai puternici.

Blajul este aşezat între nişte coline. Căutăm cu privirea locul de unde a fost admirat de Eminescu, la 1866. Ne lămureşte G. Călinescu: „Urmindu-şi călătoria, ajunseră în cele din urmă în virul Hulei de unde se vede Blajul. Eminescu, ridicin-
du-se, strigă atunci emphatic, cu carne-
tel într-o mînă şi cu pălăria intr-ală:
Te salut din inimă Roma-mică. Îți
mulțumesc, Dumnezeule, că m-ai a-
jutat s-o pot vedea”.²⁾

Acest focar al Școlii ardelene îl a-
trăsese și pe tînărul de 16 ani, hotă-
rit să-si continue studiile aici.

Pe zidul unei clădiri aflate în apropierea micului parc din mijlocul orașului, se află o placă de marmoră, pe care sunt gravate următoarele cuvinte: „Aici a fost găzduit ca elev marele poet Mihai Eminescu în anul 1866, cind a venit în Transilvania, minat de dorul de a cunoaște această parte a țării și a vedea Blajul, vechea cetate a culturii românesti”.

Mai la vale, pe aceeași parte, o construcție patinată de vreme ne impresionează prin două inscripții evo-catoare: „La data de 18 octombrie 1754 și-a deschis în această clădire cursurile cea dintii școală sistematică din țara noastră, în care învățămîntul s-a predat în limba română: — Școala de obște — deschisă tutu-ror și de toate vîrstele pentru a se deprinde în cetanie, cîntare și scriere, nici o plată de la ucenici aștep-tindu-se.”: „În această clădire au funcționat ca profesori Samuil Micu Clain (1745—1806), Gheorghe Sincaică (1754—1816) și Petru Maior (1760—1821), istorici și iluministi români din Transilvania, fruntași ai Școlii arde-lene”.

REPORTAJ

Alături, se află o impresionantă poartă cu boltă. Întrăm sfiosi în mică curte străjuită de clădiri înlăntuite. Și gîndul aleargă cu peste o sută de ani în urmă, la vremea cind pe aici călca, printre „ucenici”, un tinăr cu ochi visători și plete negre, cunoscut deja unei părți a școlărimii blăjene, din coloanele revistei „Familia”.

Cei care l-au evocat mai tîrziu spun că i-a uimit, în primul rînd, prin setea de cultură: citea neconitenit. Îar dintre oamenii locului, a reținut chipul sacagiului „Nicolae Mihu, poreclit Chenderi, din Viza, și care, bun povestă, spunea teologilor, seara în dormitor, basme și snoave pînă ce adormeau toți. El sau altul va fi fost în slujba seminarului în vara anului 1866, Eminescu își aduce aminte de Blaj îndeosebi de un măgărar. Doi ani mai tîrziu, Cacoveanu îl întreabă pe poet la București (35)³:

— Ce zici de Blaj? Cum îi-a plăcut?

— Mi-a plăcut de măgărarul de la seminar.

— De ce tocmai de măgărar?

— Spunea povesti minunate și-l asultam cu multă plăcere!“⁴)

Traiu i-a fost miser: „dormea pe unde apuca, sub streașina mănăstirii, pe cîmp, afară din Blaj, lîngă locul numit Cheretu, dar mai ales în podul grajdului de la seminar (...) Pînă de praf și de paie hainele se destrămară, părul îi era încilcit, iar picioarele goale — căci ghetele se rup-

Gabriela MOISE, absolventă;
Clement SATALA, absolvent;
Ovidiu GROPER, clasa a XII-a A;
Dan LAVRIC, clasa a XII-a A;
Daniela PUPĂZĂ, clasa a XII-a A;
Valentin DIMA, clasa a XI-a A;
Gina MANOLACHE, clasa a XII-a A,
(Liceul sanitar din Focșani);

Foto : Tiberiu DIMA, absolvent

1) Vezi Revista noastră, nr. 55-56-57 (series nouă), octombrie-decembrie 1978, pag. 863.

2) G. Călinescu — Viața lui Mihai Eminescu, ediția a IV-a revăzută, Editura pentru literatură, București, 1964, pag. 89.

3) Stefan Cacoveanu — Eminescu la Blaj, în Luceafărul, 1904, pag. 59-64.

4) G. Călinescu — Viața lui Mihai Eminescu (aceeași ediție), pag. 97.

5) Ibidem — pag. 97.

(Continuare în pag. 1212)

Blaj. Școala de obște, înființată la 1754, unde au funcționat ca profesori: Samuil Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior. (Fotografie comunicată de prof. Ion Buzași).

REPORTAJ

Blaj

(Urmare din pag. 1211)

sese — ii dădeau aerul unui adevărat vagabond"; minca „poame în piața Blajului").

Spre toamnă, poetul părăsi orașul. (Astăzi, cîteva ore mai tîrziu, aveam să găsim, la Răřinari, în casa părintească a lui Goga, patul în care a dormit Eminescu, înainte de a trece granița, în România).

Îngîndurați, străbatem micul parc, pentru a ajunge la modesta casă a lui Timotei CIPARIU, unul din marii cărturari ai secolului al XIX-lea, membru fondator al Academiei Române. În clădire modestă, construită în stil ardeleanesc. Stăm muți în fața porții zăvorite. Ne „mulțumim” și cu atât.

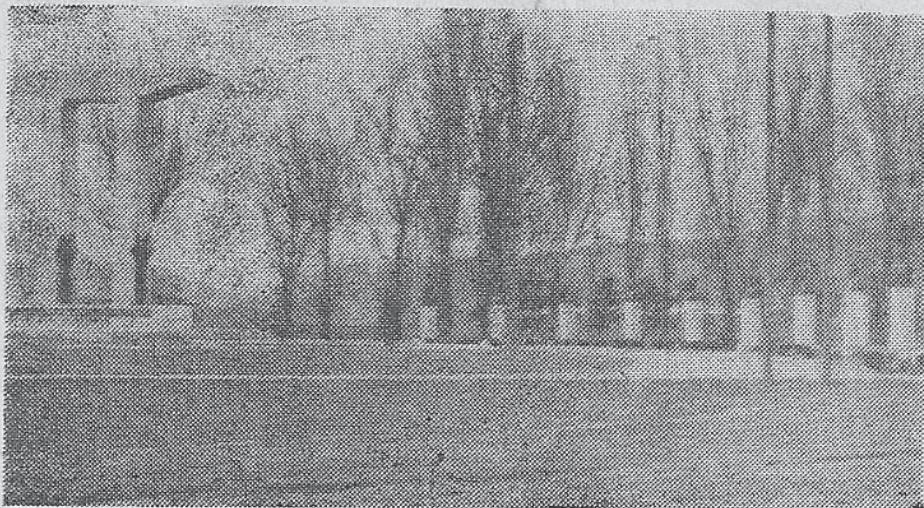
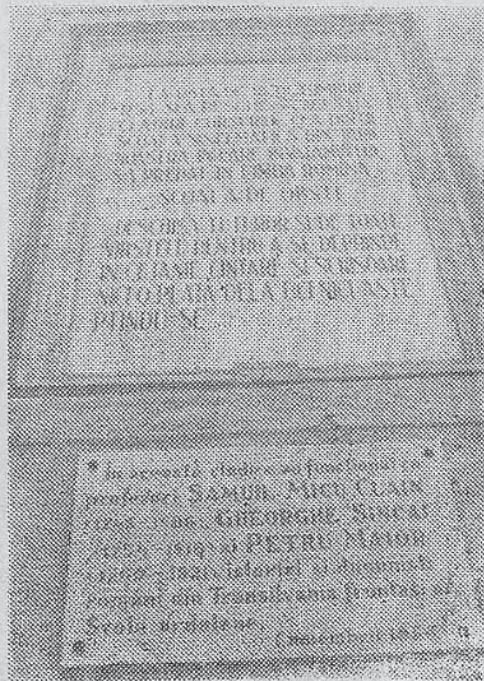
Oare n-ar putea lua ființă și aici, ca la Fălticeni, o GALERIE A OAMENILOR DE SEAMĂ?

Ca să poți aprecia cum se cuvine prezentul și ca să-ți construiești te-meinic viitorul trebuie să-ți cunoști trecutul. Iar Blajul are un trecut glorios, și pe plan cultural, și pe plan politic. Să ne amintim doar de vestita adunare organizată pe Cîmpia Libertății, în zilele fierbinți ale Revoluției de la 1848. Un pas important în direcția eternizării memoriei unor figuri ilustre s-a făcut. În anii socialismului, i s-a dat acestui platou imaginea

unei muzeu în aer liber: în locul unde a fost, probabil, tribuna, s-au înălțat coloane legate în partea superioară, iar în dreapta și în stînga, s-au așezat în semicerc busturile conducătorilor acestei mișcări.

Pașii ne poartă pe alei, iar mintea prin istorie. Auzim glasul energetic al străbunilor.

*
Următorul popas: Răřinari.

Blaj. Cîmpia Libertății

Civilizația modernă este, după cum se știe, dominată de spiritul tehnic și în ultimele decenii, din ce în ce mai evident, de spiritul științific. Aceste caracteristici sunt și mai mult accentuate de consecințele pe care le are revoluția științifico-tehnică asupra naturii muncii, a obiectului muncii și a căilor de transformare a naturii, asupra modului de viață sau a calității mediului în care trăim. Dacă în secolele trecute produsele erau manufacture, realizate cu mijloace meșteșugărești, astăzi ele sunt asigurate prin industrializare, capabilă să multiplice un același produs în milioane de exemplare. Aceasta înseamnă că, acționind direct asupra obiectului cel-l avea de realizat, meșteșugarul investea întreaga lui îndemina-re dind produsului respectiv o formă specifică, o notă personală.

Forma pe care o dădea obiectului și era impusă și de utilitatea ce o avea de satisfăcut (de funcțiunile ce le îndeplinea) și de materialul din care il confectiona dar și de gustul său care adesea era și preferința celor care urmău să-l folosească. Deci, prin gestul lui, meșteșugarul era mai aproape de ceea ce făcea artistul popular, dar spre deosebire de acesta, meșteșugarul nu urmărea să elaboreze, prin munca sa zilnică, niște unicate destinate să înfrumusețeze existența omului, ci, în primul rînd, produse utile, folosibile în cele mai diverse imprejurări de către oameni foarte diferiți. Prin industrializare însă s-a interpus, în procesul elaborării produselor, mașina. În felul acesta producătorul este format astăzi, din persoana conceptorului (celui care concepe) sau a proiectantului și cea a executantului propriu-zis.

In prima etapă a industrializării scopul urmărit era acela de a se realiza mașina sau produsul după cum cereau noile reguli ale tehnicii și în consecință se ignorau preocupările de a armoniza concepția tehnică cu o înfățișare plăcută, agreabilă a obiectului rezultat pe cale mecanică. Ele contrastau în mod violent cu acele produse făcute de meșteri, în ateliere mici, în care se folosea experiența manuală transmisă din tată în fiu. Acesta fusese și motivul pentru care pictori și esteticieni din secolul trecut au reacționat cu vehemență față de tendința răspândirii produselor industriale socotite inestetice și chiar față de tot ce era legat de mașinism și de folosirea acestuia în viața cotidiană; se milita,

SENSIBILITATEA ESTETICĂ

DESIGN-UL - definiție și istoric

de

dr. Paul CARAVIA,
cercetător științific principal
la Institutul de pedagogie
și psihologie din București

în consecință, pentru „estetizarea“ produsului de serie.

Am punctat aceste idei spre a sublinia faptul că în perioada contemporană intervenția de reinterpretare umanistă a produsului industrial are loc nu în faza execuției ci în cea a proiectării fără a înțelege prin cele afirmate că execuția ar fi lipsită de orice inițiativă în asigurarea calității obiectelor standardizate. Astfel, intervenția la care ne referim, a fost înțeleasă inițial ca o acțiune de decorare a produsului industrial, de mascare a „urișeniei“ obiectului tehnic prin adausuri formale, exterioare. Așa au procedat adeptii curentului „Arts and Crafts“ sub influența concepțiilor lui Ruskin și William Morris evoluând mai tîrziu, cu unele diferențieri, prin curentele „Art nouveau“, „Styling“, „Bauhaus“ spre un funcționalism puternic subliniat iar în vremea din urmă, spre o simbolică a produsului capabilă să reflecte poziția socială și de clasă a consumatorului (bineînțeles în societatea capitalistă bazată pe un comportament de consum exagerat).

Trebue să amintim că termenul „design“ este de origine saxonă și înseamnă și desen și proiect (se citește dizain) și este preluat în limba

(Continuare în pag. 1226)

Mioara MINULESCU :

*„Tata a fost mereu
pentru mersul înainte al poeziei,
al artelor în general“*

(Urmare din pag. 1198)

colo de frunțariile țării". Ce econ au găsit în sufletul său aceste atitudini total diferite?

— Da, întrebarea dv. este destul de lungă și grea. Să încerc să prezint lucrurile în ordine cronologică.

Mai întii de toate, s-a spus mereu că piesa „Amantul anonim" a fost scoasă din repertoriu. Adevărul este altul. În acea vreme, Liviu Rebreanu era director al Teatrului Național din București. Cerîndu-i să se scoată piesa de pe afis, el a refuzat, cu toată intervenția d-lui Chirițescu, reprezentantul corpului didactic, ieratî-mă, vă rog. Tata însă, ca prieten, n-a vrut să-l pună pe Rebreanu într-o situație grea și atunci și-a retras public piesa.

— Chirițescu era ministru, director general? Ce hram purta?

— Nu, era un mare „moralist", între ghilimele. Cind ești moralist trebuie să ai o viață...

— morală...

— ...care să corespundă cît de cît cu vederile celelalte, normale, vreau să zic.

Claudia Millian-Minulescu, în 1915

(Colecția Mioara Minulescu)

— Deci a existat o presiune asupra lui Reboreanu.

— Da.

— Si asupra lui Minulescu.

— Asupra lui Minulescu, nu. Din colegialitate, din eleganță, Minulescu nu vrea să-l pună pe Reboreanu într-o situație dificilă.

— Da', dacă nu se manifestă opoziția din partea așa-zisilor „moralisti", în primul rînd că Reboreanu n-ar fi avut motiv să o apere, iar Minulescu nu și-ar fi scos piesa de pe afiș.

— Da. Însă atitudinea lui Minulescu a fost demnă.

— Se înțelege. Si a pus capăt vacarmului.

— Bineînțeles. Aceste piese au avut într-adevăr un foarte, foarte mare succes la Bratislava și la Budapesta. Prin 1963, în timp ce mă aflam la Praga, la invitația Uniunii artiștilor plastici, m-am întîlnit cu traducătorul piesei tatălui meu. O regăseam după ani și ani. Vă mărturisesc că am avut atunci un soc emotiv.

În legătură cu eoul pe care l-au găsit aceste atitudini contradictorii în sufletul scriitorului, trebuie să vă spun că el era omul care nu suferea din pricina acestor lucruri, pentru că era mai presus de ele. Si pe urmă, el mai spunea: „Nimeni nu poate fi profet în țara lui". Așa că nu-l miră faptul că piesele lui au avut un succes atât de mare în străinătate, iar aici au fost boicotate de „moralisti".

— Cum scria?

— Tatăl meu scria totdeauna noaptea. Pe la orele 20, se închidea în odaie și lucra pînă la 1. Dacă răsfoim manuscrisele lui — și acesta este un lucru destul de interesant — să vedem un scris mărunt, foarte ordonat, nechinuit. Ici și colo, se mai observă cîte un cuvînt șters și înlocuit cu altul. Foarte multe texte dramatice, în special, sunt fără reveniri. În schimb, multe dintre poezile lui sunt realizate în mai multe variante. Deci, în acest caz, nu lucra pe text, ci relua redactarea pînă ajungea la forma pe care el o găsea optimă.

— Dintre scriitorii români, pe care îl (sau îi) preferă în mod deosebit?

— Nu pot să vă dau nume, pentru că tata îi respectă pe toți colegii săi de breaslă, chiar și pe cei considerați minori. El avea un suflet extrem de generos. Toți scriitorii formau familia lui spirituală. În relații mai apropiate s-a aflat cu Adrian Maniu și Ion Pillat. El este cel care l-a descoperit pe Benjamin Fundoianu cînd acesta era elev în clasa a VII-a (clasa a XI-a de astăzi), la Iași. L-a inițiat în literatura franceză, în simbolism. Astfel, Fundoianu a devenit copilul lui spiritual. Se iubeau nemairomenit.

Tata a fost mereu pentru mersul înainte al poeziei, al artelor în general. Lî incuraja pe toți cei care veneau cu un suflu nou, pentru că și el se aflase în fruntea unui curent înnoitor pe la începutul secolului. Nu-i plăcea epigonii, chiar dacă ar fi fost minulescieni. El era de părere că literatura trebuie să meargă înainte și că fiecare generație trebuie să aducă ceva nou. Din acest motiv, i-a iubit pe tineri.

N-am să uit niciodată serile literare organizate în casa noastră de pe Calea Dorobanți, după primul război mondial, cînd cafeneaua Oteteleșanu probabil că nu mai exista, iar Capșa nu era încă în floare, așa cum a devenit ulterior.

Sîmbătă seara, se strîngeau la noi diferiți scriitori și nu numai scriitori. Cert, primul era Liviu Reboreanu, care se așeza în dreapta lui tatălui. Apoi veneau Nanu, Stamatiaide, Sorbul, artiștii plastici Camil Ressu, Medrea, Nicolae Dărăscu, actorii Elvira Popescu, Ion Iancovescu, muzicianul Cuclin.

Era boema literară și artistică, mutată în casa noastră, după ce fusese admirabil surprinsă de Camil Ressu în vestita pînză „Terasa Oteteleșanu".

— Il vizitau cei care băteau la porțile literaturii?

— Da. Tata spunea că tinerii trebuie să incurajați să meargă pe un drum propriu. De aceea îi primea cu dragoste cînd veneau să-i ceară părere.

În acest sens, foarte amuzantă este o întîmplare pe care ne-a povestit-o Ion Frunzetti, fiindcă a fost chiar el în cauză.

După 1934, ne-am mutat aici, pe strada Dr. Marinescu. Pe vremea aceea, pe str. Carol Davila, mergea tramvaiul 14. Cum v-am spus mai în-

înte, la ora 1, tata era acasă cu încă doi colegi și discutau foarte aprins nu să știe că în spatele lor se umără o mină puternică să „Mă, tu trebuie să facă litere".

Deci, el încuraja nu alții pe care-i întîlnea întî.

— Ce piese muzeiste lecăsu?

— Ar fi foarte lungă. Fără falsă modestie, e mei, care au adunat acestă.

— Dar meritul dv. este

— Astă așa este, le-vă semnalează numai cîteva fosta, în ultimii ani ai vieții. Acest portret este o vedere. O piesă deosebită mil Ressu. Este ultima opera oficială pe care l-a realizat Steriade. Iubesc foarte mult xandru Ziffer. Pe urmă, Iser. Prin coloritul său vă

Foarte valoroase sunt lumele princeps din Baile.

Colecția este foarte bună și statueta egipteană de acumă a lui Eugen Schlosser. vase egiptene mici, statuete japonene. Adică, tatălă pe care l-a vizat și pe colecționari de icoane pe tru criticii de artă care au soc puternic. Mai tîrziu, că să dă. Deci și în această dimensiune de semnalat frumusețea lor. meni de știință, ca Brăileanu, ceastă artă.

Aici, sunt și podoabele mesele noastre sunt asemănătoare (chiar pe biroul tatălă sunt). Aceste mese așa de încărcate Colecției „Ion Minulescu".

— Prezentarea făcută de dresajii cititorilor „Revista literatură" unde a trăit și a creat ma jumătate a secolului al

Vă mulțumesc din toate afișele dat și vă felicit pentru

(Convorbire înregistrată)

București, 10 octombrie 1980

Un
sam
lor
să-i
Păr

inte, la ora 1, tata era acasă, ca la 1,30 masa să fie servită. Într-o zi, Frunzetti cu încă doi colegi de facultate se aflau și ei în același tramvai, unde discutau foarte aprins nu știu ce probleme de literatură sau de artă, fără să stie că în spatele lor se afla tata. La un moment dat, Frunzetti simte pe umăr o mână puternică și în aceeași secundă aude o frază memorabilă: „Mă, tu trebuie să faci literatură!“

Deci, el încuraja nu numai pe cei care-i băteau la poartă, ci și pe alții pe care-i întâlnea întimplător.

— Ce piese muzeistice mai importante cuprinde Colecția „Ion Minulescu”?

— Ar fi foarte lungă expunerea, dacă m-aș opri asupra întregii colecții. Fără falsă modestie, eu n-am nici un merit, meritul este al părinților mei, care au adunat aceste opere de artă.

— Dar meritul dv. este că le-ați păstrat.

— Astă aşa este, le-am păstrat și le păstrez cu multă pietate. Am să vă semnalez numai cîteva. De exemplu, portretul tatei de Victor Brauner, fost, în ultimii ani ai vieții sale, unul dintre cei mai mari pictori ai Franței. Acest portret este o piesă foarte valoroasă, din toate punctele de vedere. O piesă deosebit de prețioasă este și portretul tatălui meu de Camil Ressu. Este ultima operă dedicată lui, în 1942, și expusă în ultimul saloൺ oficial pe care l-a mai văzut, în 1943. El mai are desene de Iser, de Steriade. Iubesc foarte mult un tablou făcut de pictorul băimărean Alexandru Ziffer. Pe urmă, portretul mamei de Ressu, portretul mamei de Iser. Prin colorul său viu, tabloul acesta aparține artei moderne.

Foarte valoroase sunt cărțile cu dedicăție, de francezi, de români, volumele princeps din Baudelaire, Verlaine, Apollinaire, Rimbaud etc.

Colecția este foarte variată. Ea merge de la artă antică, adică de la statueta egipteană de acum cîteva mii de ani, pînă la ceramica ultramodernă a lui Eugen Schlosser. Sigur că sînt și alte lucruri de valoare: tanagra, vase egiptene mici, statuete baroce, miniaturi persane pe mătase, stampe japoneze. Adică, tata și-a adus în odaia lui acel mic univers oriental, pe care l-a vizat și pe care nu l-a vizitat. El s-a numărat printre primii colecționari de icoane pe sticlă. După deschiderea muzeului, în 1947, pentru criticii de artă care au venit atunci, acest tezaur popular a fost un soc puternic. Mai tîrziu, colecționarea de icoane pe sticlă a devenit o modă. Deci și în această direcție, tata are un merit, a fost primul care a semnalat frumusețea lor. Pînă atunci, ele erau cunoscute doar de unii oameni de știință, ca Brăiloiu, Gusti etc. Dar marele public nu cunoștea această artă.

Aici, săi și podoabe orientale. Mama le iubea foarte mult. Pe toate mesele noastre săi asemenea piese: cizeluri de argint, cărți, mărgelă (chiar pe biroul tatălui săi mărgelă decorative executate de Miliția Pătrașcu). Aceste mese așa de încărcate de podoabe constituie una din caracteristici ale Colectiei „Ion Minulescu”.

— Prezentarea făcută de dv. — este, de fapt, o invitație pe care o adresăți cititorilor „Revistelor noastre”, de a vizita acest mic univers artistic, unde a trăit și a creat unul dintre scriitorii noștri de seamă, din prima iumătate a secolului al XX-lea.

(Converbia înregistrată pe bandă magnetică)

Bucuresti, 10 octombrie 1980

Un călduroș salut elevilor Liceului „Unirea” din Focșani, pe care-i felicit pentru interesanta și frumoasă lor realizare: „Revista noastră”. Mi-ar face plăcere să-ți cunosc, să stau de vorbă cu ei și să le arată casa Părintilor mei.

Mioara Minulescu,

Bucuresti, 10.X.1980

Ion Minulescu și Marietta Sadova.
(Fotografie inedită, comunicată de Mioara Minulescu).

Un col de ros salut elogios
Hic en cui "unica" dis forse
te con - i felice & per tu
se le roventi si fu uerato D
readpare: "Perisole uide D"
Effu fac bloccu nre - llo-
wile, se stenu de cor be ca
li si si le uis d' eate
Pomiglior meui -

~~Hornbeam~~
August 10, 1983 —

Marin SORESCU:

„Cred că dramaturgia românească actuală poate sta, fără jenă, alături de creația dramatică dintre cele două războaie mondale”

— Seminarul de dramaturgie și teatologie D.R. Popescu a fost întâmpinat cu bucurie de publicul focșănean. În ce acțiuni mai largi se încadrează această manifestare?

— Orașul Focșani, care are o experiență teatrală de-a dreptul seculară, a demonstrat că vechimea nu îmbătrinește. Văzind sălile pline de la Teatrul popular municipal și de la Casa de cultură a sindicatelor, am avut certitudinea că piesa de teatru e necesară în măsura în care ea răspunde unei nevoi de adevăr și autenticitate.

Prin piesele sale, D.R. Popescu, sărbătoritul de la Focșani, cum va rămîne în istoria teatrului (spre cîstea Focșaniului), ne-a demonstrat că teatrul de azi poate fi într-adevăr o școală și o tribună.

În ce acțiune mai largă se încadrează aceasta decit în acțiunea foarte largă de descoperire a sufletului nostru prin proba de foc a emoției artistice?!

— De ce a fost ales orașul nostru?

— La urma urmei, de ce să fi fost ales alt oraș, nu fostul oraș de graniță, care astăzi a devenit oraș de centru? Și-apoi un județ care are atîtea vîi nu poate fi decît județ central, adică foarte apropiat de inima noastră.

— Sînteți satisfăcut de nivelul interpretării artistice și al dezbatelor?

— În calitatea mea de președinte al lui... D.R. Popescu, nu pot fi decît satisfăcut. Serios vorbind, cred că am participat la una din manifestările culturale exemplare. Nivelul comunicărilor și sentimentul că ne aflăm în fața unei înalte personalități, lucru care s-a degajat din toate lăvările la cuvînt, au fost de natură să mă impresioneze profund. Rar întîlnesc un consens în materie de gust artistic. De data aceasta, a fost vorba de adevărată dezlușire și de simpatie față de una din creațîile fundamentale ale dramaturgiei de azi. Și aceasta (lăsînd la o parte orice gînd meschin) mi-a mers la inimă și am vibrat pentru bucuria rară pe care o poate incerca un autor care se convinge că nu scrie în pustiu.

Îi urez lui D.R. Popescu, aşa cum spuneam și în cuvîntul meu, încă 50 de piese bune, în aşa fel încît la al doilea Seminar de dramaturgie și

teatologie D.R. Popescu, din anul 2000, de la Focșani, pe care, de asemenea, să-l prezidez tot e să vă spun dv. și „Revistei noastre”: „Da, am Dima, nu m-am înșelat în anul 1980, cînd înghețul a calamitat o bună parte din viile din zonă de cimpie a județului Vrancea, avem o dramaturgie cu mult mai vie, pe care înghețul n-otinge și D.R. Popescu este unul din reprezentanții ei strălucitori. La Focșani, în România și în lume!”

— În unele studii consacrate evoluției literaturii din ultimii 30 de ani, se arată că dramaturgia a rămas în urma poeziei și a prozei. Împărtășîți acest punct de vedere?

— Nu. Consider că, dimpotrivă, dramaturgia prezintă un avanpost al literaturii române contemporane. S-a întîmplat un fenomen realmen extraordinar: un gen neglijat, mai precis spus - oropsit, s-a transformat, prin eforturile conjugă ale autorilor și ale teatrelor, într-unul din sepi toarele exemplare ale literaturii de astăzi. Cred că dramaturgia românească actuală poate sta, fără jenă, alături de creația dramatică dintre cele două războaie mondale. Ceea ce înseamnă foară mult. Este de datoria exegătilor de a demonstra acest lucru, care mie mi se pare de natură evident.

— Sînteți partizanul teatrului modern. Contibuția dv. la dezvoltarea lui este cunoscută și preciată. Totuși ce rămîne permanent din lecții clasiciilor?

— Si clasicii au fost moderni la timpul lor. Aceasta este lecția lor. Trebuie să ne ținem de ei neîndrăznind să fim clasici, înainte să fim moderni.

— Sînteți un vechi cititor al „Revistei noastre”. Vă rugăm să transmiteți cîteva cuvînte tinerilă ei colaboratori.

— Le adresez salutările mele călduroase și sil cere felicitări pentru fizăta publicației lor, pe care eu o consider exemplară și pentru care fe propagandă.

Urez „Revistei noastre”, adică revistei dv., de pot să zic și a mea și a cititorilor ei, tinerețe fără bătrînețe, cum îmi spunea mie Arghezi.

— Vă mulțumim din toată inima!

De la stînga la dreapta: Valentin Silvestru, D.R. Popescu și Marin Sorescu

Dumitru Radu POPESCU:

„Teatrul politic? Tot teatrul domnului”

— Metaforic vorbind, timp de trei zile (21—23 noiembrie 1980), Focșaniul a devenit „capitala” teatrului românesc. Pe afiș, cinci piese semnate de dv. și jucate de patru trupe de profesioniști și una de amatori; în sălile de spectacol și la „măsa rotundă”: critici literari, directori, regizori de teatru, actori și alți iubitori ai Thaliei; personajul central: D.R. Popescu, în ipostază de autor dramatic. Cum ați primit ideea unui seminar care vă poartă numele?

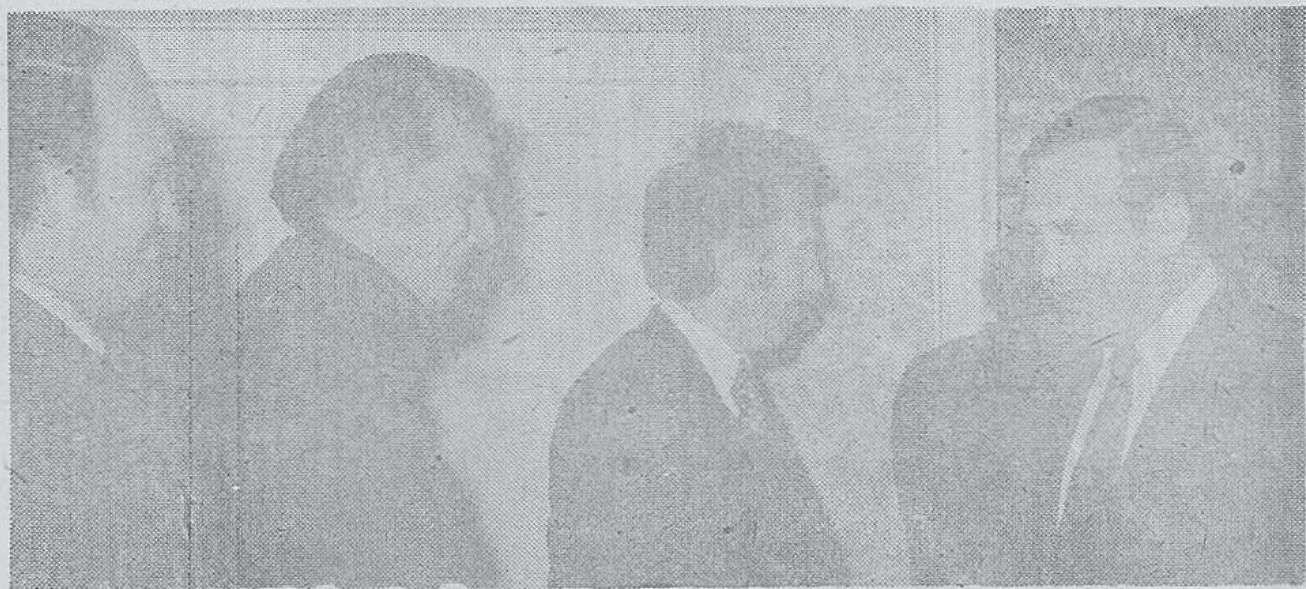
— Nu este pentru prima oară cînd trupe profesioniste și de amatori prezintă spectacole semnate de un singur autor. Nu este pentru prima oară cînd critici de teatru, regizori, actori și scriitori discută creația unui singur dramaturg. Au mai avut loc destule asemenea „întimplări”. Dar ele uneori au rămas simple întimplări, simple agape, ce s-a spus, nu s-a înregistrat în filele vreunei reviste. Deci au mai fost asemenea cauzuri. Bunăoară, seminarul de la Cluj. Tot la Cluj, cu cîțiva ani înainte, au fost prezentate trei piese de Sütő Andras, în prezența multor cronicari teatrali din țară și din Ungaria. Mai există un autor care și organizează în fiecare an festivaluri personale, cu piesele domniei sale, urmate de curcani fripi în bucătăria domniei sale. Inițiativa Asociației oamenilor de teatru este lăudabilă: să organizeze seminarii dedicate creației unui autor contemporan, într-un oraș unde nu există o trupă de teatru remunerată de la buget, adică acolo unde nu există actori profesioniști. Specta-

tori profesioniști există, slavă domnului. Dina Cocea merită toate laudele! De n-ar fi fost sprijinul ei, Teodor Mazilu, un dramaturg remarcabil, nu s-ar fi bucurat „pe viu”, ca să zic așa, de dragoste ce i-o poartă oamenii de teatru... În luna februarie 1981, Marin Sorescu va fi discutat ca dramaturg la Deva! Nu trebuie să ne mirăm prea tare. Sînt țări unde asemenea fapte de cultură nu mai miră pe nimeni. Si cei discutați nu sunt chiar oameni trecuți de 45 de ani, ci mult mai tineri... Să sperăm că tenacitatea lui Valentin Silvestru va cobori media de vîrstă a celor luați în căutare de către critici.

— Cu ce impresie plecați?

— Focșani! Plec urmărit de jobenul și fracul din loja teatrului... jobenul și fracul iubitorului de teatru Pastia, cel care a construit teatrul ce i-a purtat numele și trebuie să-l poarte și în viitor. Un public atent, venind la spectacole ca la o sărbătoare. Un colectiv de actori amatori demn de toată stima! Un președinte de cultură, Al Crihană — cum multe județe și-ar dori! O impresie... Nu, nu nu sunt deloc idilic! Si nu spun aceasta doar fiindcă sunt „implicat” în Seminarul de la Focșani! Este impresia tuturor oamenilor de teatru care au fost în toamna lui '80 la Focșani...

— Știu că ați fost student și la Facultatea de medicină. În nobila dv. strădanie de a contribui la tămaduirea sufletului omenesc găsiți un rezîm și în cunoștințele dobîndite pe băncile unui insti-

Tovarăsul Gheorghe Stoica, membru al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului județean Vrancea al P.C.R., întreținându-se cu oaspetii într-o pauză din spectacolul cu piesa „Păsărea Shakespeare“ de D.R. Popescu.

lui Ion Luca Caragiale este politic“

tut a cărui menire este, în primul rînd, de a lecui rănile fizice?

— Medicina m-a făcut să privesc chioriș... medicina... sau mai exact, cu un ochi să privesc tămăduirea infăptuită de medic, și cu alt ochi să-l privesc pe tămăduitor... Din păcate, și între medici mai există „dialoguri“ neluminoase. Dar poate așa este lumea, făcută și din bine și din rău, și din mai bine etc. Am scris o piesă despre medici: „Omul de cenușă“. Ea are în centru figura luminoasă a academicianului Octavian Fodor, mort de o boală incurabilă. Piesa nu este o monografie a profesorului Fodor, nici vorbă. El este doar arhetipul: un om care nu s-a lăsat umilit de moarte și nici de slujitorii morții, de ființe infecte; un om care a demonstrat pînă în ultima clipă a vieții sale măreția umană.

— În calitate de scriitor total, ce ne puteți spune despre interferența dintre genurile literare? Ne-ar interesa unele trimiteri chiar la operele dv.

— Astăzi, mulți scriitori pot fi numiți „totali“, în sensul mijloacelor diverse prin care se exprimă... Poetii scriu și proză, și teatru, și critică etc. Prozatorii sunt și poeți etc. Genurile nici ele nu mai sunt atât de rigide! Poezia uneori are nevoie de rigoarea prozei, ca să se mai scape de lirismul ce-ar putea să o prea indulcească etc. Dar și între cele două războaie mondiale au existat foarte mulți asemenea scriitori în literatura noastră. Îi cunoașteți. Cum se „amestecă“ în scrierile mele genurile? Cum le trece prin cap. N-au nici

o noimă, uneori. Dar eu cred că important rămine fluidul transmis de un autor — genurile fiind niște mijloace, niște arme (cu care poți pierde un război, de nu le ai, sau nu le stăpînești bine).

— S-a făurit în anii socialismului o bogată și valoroasă literatură angajată în realizarea unui proces care a propulsat pe orbita civilizației o țară — socotită pînă mai ieri — înapoiată. După părerea dv., care este condiția teatrului politic?

— Teatrul politic? Tot teatrul domnului Ion Luca Caragiale este politic. Acest teatru ne arată negru pe alb degradarea structurii sociale a unei societăți, debandada socială și politică rezultată din putrezirea capului capetelor cetătenilor tumultați de băutură sau de matrapazilicuri și machiaverlicuri... Tipărescu, Trahanache et comp.! Ce lume! — Cațavencu, Agamiță — ce lume, ce harababură logică, ghiftuită! Cine nu are talent, să nu se apuce să scrie teatru politic! Va da chix! Să scrie, domnule, niscaiva comedioare ușoare, chiar impănate cu pretenții de curaj civic. Dar curajul nu este o componentă a esteticii. Si fără desăvîrsire estetică, romanul bolovănos și cică plin de demnitate, piesa tipătoare și cică plină de curaj! Caragiale avea talent și în praful de pe tălpile domniei sale.

— Vă rog să-mi iertați indiscreția, ce aveți pe masa de lucru?

— Am terminat în decembrie trecut o piesă intitulată „Ca frunza dudului din rai“. Vreau în această primăvară să pun punct unui roman reclit „Podul de gheăță“.

Valentin SILVESTRU:

„Dumitru Radu Popescu este, în momentul de față, cel mai important autor român de dramă socială“

— Cui aparține ideea organizării Seminarului de dramaturgie și teatologie D.R. Popescu de la Focșani?

— Secția de critică teatrală a Asociației oamenilor de artă e inițiatorul acestei modalități de investigare a căte unei opere și a unei personalități dramaturgice fundamentale. Se colaborează, în realizarea seminarilor, cu comitete județene de cultură și educație socialistă, și cu reviste de cultură din țară.

— Cind a avut loc prima acțiune de acest fel?

— Seria seminarilor a inaugurat-o, la începutul stagiunii 1980—1981, manifestarea consacrată lui Teodor Mazilu (Cluj-Napoca). A fost ultima imprejurare în care regretatul scriitor a apărut în public.

— În cele trei zile dedicate lui D.R. Popescu, am asistat la cinci spectacole cu piese create de dramaturgul omagiat, am ascultat peste 30 de comunicări (multe dintre ele, de un înalt nivel științific). După părerea dv., în ce constă contribuția adusă de această manifestare la înțelegerea și valorificarea teatrului său?

— Seminarul dedicat lui Dumitru Radu Popescu a avut un apărt important în primul rînd la inventarierea și descrierea lucrărilor sale dramatice — care sînt în număr de 33, constituind o operă considerabilă, încă nu indeajuns de bine cunoscută. A contribuit la mai buna explicare a sistemului metaforic atât de personal al scriitorului și la înlăturarea prejudecății după care această dramaturgie ar fi incisfră și cu un grad redus de accesibilitate. A favorizat o exegeză multilaterală a pieselor, într-o raportare aplicată atât la întreaga creație a scriitorului, cât și la contextul literar-artistic românesc de azi. A prilejuit un interesant schimb de idei privitor la concepția dramaturgului, structurile pieselor sale, stilul său caracteristic. Poate că l-a și apropiat de publicul orașului dumneavoastră.

— Din comunicarea dv., am aflat că de multă vreme îi urmăriți pas cu pas evoluția sa scriitoricească. Vă rugăm să vă opriți, pe scurt, asupra locului pe care D.R. Popescu îl ocupă în ansamblu dramaturgiei românești.

— Dumitru Radu Popescu este, în momentul de față, cel mai important autor român de dramă socială. Indiferent de modalitatea în care atacă problemele, el proiectează totdeauna întimplările pe un vast ecran social-istoric și urmărește în așa fel destinele încit să fie luminată în primul rînd condiția autentică și concretă a relației dintre individ și societate. Tendența sa principală e justițiară, eroul, de obicei tînăr și pur, sănctionând cu vehemență tragică, ori sarcastică, încercările de întinare a idealului.

D.R. Popescu a dat și însemnate lucrări de evocare istorică în spirit contemporan, Muntele, de pildă, fiind în această privință, o exemplară parabolă despre forța morală a poporului român și modul său original de a-și salvgarda ființa etnică.

Prin romanele, piesele, eseurile sale, autorul e unul din cei mai reprezentativi scriitori români moderni, din cei mai originali și mai robusti croniciari ai timpului nostru.

— Cum a fost primit dincolo de fruntariile tării?

— Pieseșele sale, traduse și jucate peste hotare (din Italia pînă în Japonia), ori jucate în turnee în afara tării de teatre românești, au fost întîmpinăte totdeauna cu un interes deosebit.

Am avut ocazia să discut despre dramaturg, de pildă, cu colegi italieni, la ei acasă; au apreciat, toti, că anvergura sa e europeană. Din păcate, serviciile noastre specializate fac foarte puțin pentru traducerea în limbi de circulație și răspîndirea în străinătate a operei sale — și a altora, de aceeași însemnatate.

— Ce scriitor va fi în centrul viitorului seminar?

— Marin Sorescu (la Deva). Seminarul va fi condus de prozatorul și dramaturgul Romulus Guga redactor-șef al revistei „Vatra“.

Interviuri realizate de
prof. Pertache DIMA

ISTORIE LITERARĂ

Inedit

O scrisoare și cîteva autografe

TUDOR
ARGHEZI

Aniversarea a o sută de ani de la nașterea lui Tudor Arghezi a constituit un moment emoționant și plin de semnificații în viața spirituală românească. Revistele literare și neliterare, mai puțin editurile, l-au omagiat îndeajuns pe cel care a dominat aproape șapte decenii arena literară românească. Cu acest prilej s-au publicat numeroase eseuri, studii, articole de istorie literară, interviuri cu cei care l-au cunoscut pe poet, dialoguri critice, scrisori (inexplicabil de puține) și o bogată iconografie compusă din fotografii și desene ale lui Tudor Arghezi sau făcute de alții scriitorului. S-a relevat, în toate studiile scrise cu această ocazie, unicitatea fenomenului arghezian și că de artist este Arghezi în tot ce poartă semnătura sa.

A devenit un loc comun faptul că tot ce provine de la un scriitor genial este important. În virtutea acestei afirmații, publicăm o scrisoare inedită a lui Tudor Arghezi adresată lui Ștefan Vrioni, soțul scriitoarei Aida Vrioni, om delicat și receptiv la poezia și dorințele „européanului din Mărțișor“.

26 ianuarie 1929 București

Bilete de papagal
Foaie zilnică
Director: T. Arghezi
București

Scumpe domnule Vrioni,
Iartă-mă te rog că scriu cu creionul. Sunt într-un hal de
decrepitudine nazală și guturală care mi-ar permite să utilizez și cărbuncile din sobă. Aș fi dorit să iau un nou contact
cu eleganta domniei tale amabilitate și de 4 zile funcționez
exclusiv în pat și scaun și exclusiv din cele mai infecte organe ale destetabilului animal.

Sluga dumnei tale cu respectuoase omagii doamnei,
T. Arghezi¹

Cele cîteva autografe, de asemenea, inedite, sunt date lui Pompiliu Constantinescu, cel mai bun exeget al operei argheziene de pînă acum. Ele se transcriu astfel: Domnului Pompiliu Constantinescu, sentimentele aglomerate și recunoștința tenace a autorului. T. Arghezi, 19. 10. [19]33, București. („Tablete din Țara lui Kuty“. Buc., 1933); Domnului Pompiliu Constantinescu, omagiile autorului. T. Arghezi, mai 1935. („Cărticica de seară“, Buc., 1935); Domnului Pompiliu Constantinescu, semințe pentru papagalul domniei sale din ciocul papagalului ăstaia. T. Arghezi, mai 1936. („Cimitirul Buna-Vestire“. Buc., 1936)²

Altele sunt acordate confratului său apropiat, Cezar Petrescu, și au următorul conținut: Domnului Cezar Petrescu scriitor cu soare, din partea unui copist de umbră. T. Arghezi, 17 decembrie 1929, București. („Icoane de lemn“, Buc., 1929); Domnului Cezar Petrescu un pic de literatură într-o dragoste mare. T. Arghezi, 9 mai 1935. („Cărticica de seară“, Buc., 1935); Dedesubtul norului tumultuos, aglomerat și rece, o păstorie. Domnului Cezar Petrescu, directorul „României“, care nici nu o să pomenească de prezentul manuscris. T. Arghezi, 1939. („Hore. Versuri“. Buc., 1939)³

Anticarului și colecționarului de cărți, manuscrise și tablouri Nicolae Vasilescu-Capsali ii sunt date autografele:

Domnului Capsali cîteva foi de hîrtie literaturizată cu dragostea și cinstirea autorului. T. Arghezi, 6 septembrie 1930. („Icoane de lemn“, Buc. 1929); Domnului Vasilescu-Capsali dragostea confrătească a autorului T. Arghezi, 25 mai 1935. („Cărticica de seară“, Buc., 1935).⁴

Note :

1. Originalul se află în posesia doamnei Viorica Vrioni. București.
2. Cărțile se află în biblioteca lui Pompiliu Constantinescu. București.
3. Cărțile se află în biblioteca lui Cezar Petrescu. Busteni.
4. Cărțile se află în biblioteca lui Nicolae Vasilescu-Capsali. București.
5. Cartea se află în biblioteca lui Nicolae Scurtu. București.
6. Cartea se află în biblioteca lui Constantin Pelimus. București.
7. Cartea se află în biblioteca lui Nicolae Vasilescu-Capsali. București.

Tudor Arghezi a constituit viața spirituală română puțin editurile, l-au cunoscut pe poet, i o bogată iconografie și cunoscute de alții ceastă ocazie, unicitatea în tot ce poartă semnă-

ne de la un scriitor german publicam o scrisoare Vrioni, soțul scriitoarei dorințele „europeanului

trie 1929 București

rioni, ul. Sunt într-un hal de mi-ar permite să uit să iau un nou contact și de 4 zile funcționează în cele mai infecte or-

ase omagii doamnei,

T. Arghezi

sint date lui Pompiliu Ghezieni de pînă acum. Tantinescu, sentimentele Arghezi, 19. 10. [19]33; Domnului Pompiliu Mai 1935. („Cărticica de Ionescu, semințe pentru viață. T. Arghezi, mai 1936.

Cezar Petrescu, și au urmat cu soare, din partea 1929, București. („Icoane n pic de literatură într-o a de seară“, Buc., 1935); păstorie. Domnului Cezar pomenească de prezentul 1939)³ crise și tablouri Nicolae

turizată cu dragostea și („Icoane de lemn“, Buc. frântăescă a autorului T. 1935).⁴

uni. Bucuresti. Ionescu. Bucu-
Busteni. Capsali. Bucu-
Bucuresti. Bucuresti.
Capsali. Bucu-

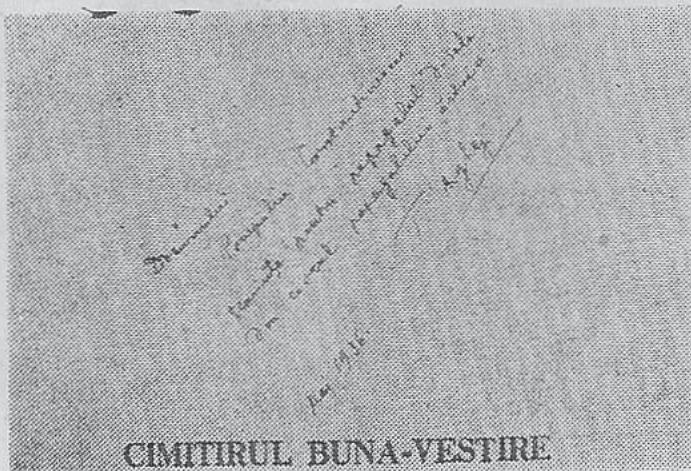
TUDOR ARGHEZI

TABLETE DIN TARA DE KUTY

Domnul
Pompeius
Tentamen
1930-1931
Lumache

1930-1931
Lumache

EDITURA NAȚIONALĂ CIOARNEI S. A.

CIMITIRUL BUNA-VESTIRE

Un autograf cuminte primește Demostene Botez: Domnului Demostene Botez cu dragoste pentru poezia și ținuta domniei sale. T. Arghezi, mai 1937. („Ce-ai cu mine, vîntule?“ Buc., 1937).⁵

De asemenea, mai primesc autografe de la Tudor Arghezi publicistul Constantin Pelmuș și Aurel Argolescu. Ne facem o datorie față de istoria literară de a le comunica și pe acestea:

Domnului și confratului Pelmuș, cu două condeie încrucișate. T. Arghezi, 14 decembrie 1929, București. („Icoane de lemn“, Buc., 1929).⁶ Pentru a-i trece cîteva minute de urît domnului Aurel Argolescu. T. Arghezi, 30 octombrie 1947. („Tara piticilor“, Buc., 1947).⁷

După cum se poate observa, cuvintele potrivite atît de neașteptat de Tudor Arghezi, capătă noi valențe.

Nicolae SCURTU

FOȘTI ELEVI AI LICEULUI „UNIREA”

Cornel COMAN

(1936-1981)

Îl este greu, aproape imposibil, să scriu
în timpul trecut despre Cornel. Si totuși
moartea — sau viața, nu obligă — o fac,

A fost actorul și omul care a străfulgerat scena și ecranul românesc cu o lumină specială, aproape unică în melancolia ei. Ceva ce semăna cu amurgurile din Vrancea lui atât de dragă și atât de des evocată în conversațiile fugăre sau lungi de-o noapte cu colegii și prietenii.

A fost actorul care s-a prăbușit pe scenă ca un albatros pe nava pe care o iubea. Cu ultimul lui rol a dat vieții un erou și eroului și-a dăruit viața.

Poate că sunt vinovat că nu l-am aplaudat destul de tare cind l-am auzit rostindu-și ultima replică, poate sunt vinovat că nu l-am salutat destul de adânc la ultima lui trecere — discretă și delicată — pe culoarul cabinelor, poate sunt vinovat că nu i-am strâns mâna cu destulă căldură după vizionarea ultimului film în care jucase. Poate...

Dar l-am iubit și eu cu colegii și publicul. și mulțimea imensă, și tacut al durerii, scurgindu-se pe lingă catafalcul lui, ne-a cutremurat și ne-a făcut să-nțelegem dragostea și regretul publicului, pe care el l-a respectat așa cum își respecta părinții.

Rândurile mele sunt destinate unei reviste juvenile, scrisă cu entuziasm și talent de elevii liceului în care a fost educat și Cornel. Nu pot, acum cind îmi plec fruntea în fața umbrei lui, să nu mă-nchin și-n fața dascăllilor care i-au pus cartea în mână și care au dăruit vieții, teatrului românesc un asemenea om.

Cornel a fost o pasare căntătoare, rare,
care a oburât din finul consteleților noastre
principale dureri, dureri de dureri.

Gherla' 81

Ion Besan

COMEMORĂRI

AUGUST TREBONIU LAURIAN

(100 de ani de la moarte)

„Îs gata a face tot ce poate servi spre folosul națiunii noastre”! Aceste cuvinte mărturisind un crez patriotic fierbinte ca un legămint sănătos desprinse dintr-o epistolă a lui Laurian către Bariț.

Laurian a fost peste măsură urgizit pentru prea încocatul său latinism. Ca în operele clasice, această dominantă a activității sale a întunecat aspecte importante din lucrarea lui spre propășirea neamului. Volumul I al corpusului epistolar *Bariț și contemporanii săi*, Editura „Minerva“ (1973), înmănuiează și un număr de 102 scrisori ale lui August Treboniu Laurian. Acoperind o perioadă agitată din istoria Transilvaniei (1840—1875), ele dovedesc convingător și multilateral eforturile unui cărturar patriot. Am ales una din acele epistole care ni-l înhâfățează pe Laurian în vîltoarea evenimentelor revoluționare de la 1848, ca **unul din principalii factori politici ai revoluției**, preocupat de realizarea **unității naționale a românilor**. În scrierea de la 8 aprilie 1848, după ce-l informează de primirea gazetelor brașovene înțelese ca un important factor de unitate națională, Laurian schițează un program sistematic și radical al revoluției transilvănene, care depășește prin complexitate și adincimea viziunii programele politice lansate în aceleasi zile de Aron Pumnul, Al. Papu-Ilarian și Simion Bărnuțiu. Frecvența îndemnurilor și a imperativelor dău acestei scrisori tensiunea agitatorică a unui manifest: „Ce mai faceți? Au început lucrurile a se încurca și pe acolo. Frate, aveți libertatea de a vorbi de a scrie și de a vă aduna, vedeți de vă înțelegeți. Vorbiți, scrieți, cereți!!! Publicați, și cu gura și prin tiparul cererile românilor. Mie mi se par cele de căpetenie acestea: independență națională... scoale române în toate satele și orașele dolate din fondurile alodiale; intrarmarea generală a românilor, stergerea iobagismului, fără vreo despăgubire”. În primăvara anului 1848, după Adunarea de pe Cimpia Libertății de la Blaj, face parte din delegația românilor transilvăneni care prezintă împăratului Ferdinand, aflat la Innsbruck, a doua petiție. Ingrijorat că

la masa tratativelor, unii din membri deputați vor abnega de la programul național stabilit pe istorica așezare de lingă Blaj, Laurian îi scrie lui Bariț că regretă lipsa sa și a altor cîtorva „români fierbinți”, exprimîndu-și convingerea că „glasul a 60 mii de oameni căi au fost la Blaj se va auzi la Viena”.

Cind Geo Bogza evocă într-o tabletă memorabilă pe acei pașoptiști, „cu fruntea înaltă și inspirată, tăiată de linia adâncă a voinei”, se cuvine să nu-l uităm pe August Treboniu Laurian!

Ion BUZAȘI,
doctorand

TEZE

„Perle”...

- Eminescu, în această poezie, își exprimă dragostea cumplită pe care o avea față de mama lui.
- Era un scriitor foarte apropiat de natură, fiindcă stătea toată ziua în mijlocul ei.
- M. Eminescu ne prezintă pe o mamă care este bună, adusă din negura de vremi.
- Accentul cade pe prima strofă, cind piciorul metric este alcătuit din două silabe.
- Eminescu a scris poezii de valoare artistică foarte incintătă.
- Mai întii, Grigore Ureche arată înălțimea și volumul lui Stefan cel Mare.
- Grigore Ureche a scris în perioada 1359—1594.
- La noi, iluminismul a fost reprezentat de Școala ardeleană din Transilvania.
- Ginditorii antichității greco-latine au contribuit la răspândirea iluminismului.
- G. Coșbuc s-a născut în satul Hardabău.
- La început, asistăm la niște discuții dialogate.

...culese de
prof. Petrace DIMA

REVISTA REVISTELOR

FOLCLOR

„Aurul negru”

Recent, a sosit la redacție nr. 1/1980 al revistei „Aurul negru”, publicație a elevilor Liceului industrial nr. 2 PETROL — Pitești. Îi felicităm din toată inima și le dorim succes în activitatea grea, dar frumoasă pe care au început-o.

Sint înmănușeate aici o parte din gîndurile și realizările dobîndite pe plan profesional, literar și artistic de viitorii petroliști, pînă acum necunoscute.

Profilul liceului este foarte bine oglindit în articolele: „Petrolul pe meridiane”, „O nouă meserie: sondor-marinar”, „Petrolul continentului albastru” etc.

Aspecte din activitatea practică-productivă sint surprinse în articolul „În laboratoarele muncii”, în care se subliniază pasiunea cu care lucrează elevii.

Dintre creațiile literare atrage atenția proza intitulată „Gara cu același nume”, de Valentina Gojgărea, clasa a IX-a P4.

O serie de curiozități sint reunite în articolele: „Fizica amuzantă”, „Amuzamente matematice”, „Călătorie în lumea vietuitoarelor”.

„Aurul negru” este o revistă școlară „scrisă de elevi și pentru elevi, cu o structură tinerească, ancorată în viața școlii și în problemele cu care este confruntat tineretul” („La început de drum...”).

Așteptăm cu placere numeroele viitoare.

Lăcrămioara VĂSUIANU,
clasa a XI-a A

O nouă variantă

Miorița

Mică miorici,
De trei zile-ncoace
Gura nu-ți mai tace
Oar iarba nu-ți place ?
Oar apa nu-i bună ?
— Stăpînașul meu,
Nu-i de capul meu,
E de capul tău.
Că mi s-a vorbitu
Cioban unguresc
Cu cel vrîncenesc
Ca să mi te-omoare,
Că ai oi mai multe
Si cai învătați
Si cîini mai bărbăti.
— Oiță bîrsană,
De ești năzdrăvană,
Tu să le spui lor
Ca să mă îngroape
În strunga oilor,
În jocul mieilor.
Si la cap să-mi puie
Fluieraș de os,
Mult zice duios !
Fluieraș de fag,
Mult zice cu drag !
Fluierașu-o zice,
Mielușei s-or strînge,
Pe mine m-o plînge,
Cu lacrimi de singe !

(Fragment cules în 1967, de la Paraschiva Bunghiz, de 86 de ani și trimis „Revistei noastre” de prof. Florica Albu)

NOTE DE LECTURĂ

Grigore ILISEI :

„PRIVELIȘTI MOLDAVE“ *)

Apărută în colecția „Reporter XX”, carteau lui Grigore Ilisei reunește la temperatură înaltă impresii culese într-o lungă călătorie întreprinsă prin principalele așezări dintre Carpați și Prut. Apelind la tehnica contrastului trecut-prezent, autorul surprinde imaginea complexă a unei lumi renașute precum pasarea Phoenix.

Fălticenii, de pildă, pînă mai ieri, tîrg, un loc unde nu se întâmpla nimic, e astăzi un oraș în plină dezvoltare. Pașii îl poartă prin Botoșanii lui Eminsecu, prin satul Flăminzi, de unde a sărit scîntea marii răscoale țărănești din 1907; prin Iași — „un oraș în care viața curge năvalnic într-un ținut de primăvară a spiritului”; prin Cotnaru lui Ștefan cel Mare și Despot-vodă, întemeietorul primului așezămînt de învățămînt superior din Moldova, dar și prin cel de astăzi, un adevărat „arhipelag al licorii”; prin „orașul de piatră al Neamului”, aşezat între munci și ape, ca o pînză intinsă la soare.

Si drumul continuă la: Vaslui — loc cu puternice rezonanțe istorice: Letea — cetatea hîrtiei; municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej, socotit, pînă nu de mult, „oraș fără istorie”, pentru că atunci, abia vislea spre lume”; Focșani, căruia îi dedică un capitol intitulat sugestiv „Hai la Milcov cu grăbire! ***); Galați, pilon de nădejde al siderurgiei românești și al construcției de nave; Bîrlad, Ruginoasa, Mălini, satul natal al copilului minune al poeziei noastre — N. La-bîs.

Elena VLAD,
clasa a XII-a,
Liceul sanitar din Focșani

*) Grigore Ilisei — *Privelîști moldave*, Editura „Junimea”, Iași, 1980.

**) În numărul viitor, vom publica fragmentul referitor la „Revista noastră” (nota red.).

DESIGN-UL — definiție și istoric

(Urmare din pag. 1213)

română ca și alte neologisme precum radio, dispecer etc.

Concepția despre design a evoluat sub impulsul a două mari tendințe sociale și anume:

1. a dezvoltării tehnicii și științei și odată cu aceasta a necesității de inovare continuă, de rationalizare și economisire a resurselor materiale (nu trebuie să confundăm folosirea în scopuri comerciale a design-ului — din societatea de consum capitalista cu scopul propriu-zis al design-ului — acela de a rationaliza și umaniza obiectul industrial);

2. a evoluției artei spre satisfacerea cerințelor practice, utile, aplicative, ale omului modern, ale ambiantului în care trăiește, deci spre o mai puternică participare a artei la viața socială.

Design-ul trebuie considerat din ce în ce mai mult ca o formă a culturii vizuale, ca o formă a culturii tehnice deoarece prin această activitate obiectele de utilitate cotidiană ca: vestimentația, articolele casnice, ambiantul locuinței, al străzii și al orașului, utilajele și aparatele de muncă și ambianța locului de muncă, mijloacele de transport sau arhitectura dobîndesc semnificație umană și socială, reflectă stadiul de dezvoltare a societății respective și aspirațiile sale.

În finalul acestor însemnări schițăm următoarea definiție a design-ului: este acea activitate inovativă prin care se creează și se proiectează noile forme ale produselor realizate în serie (pe cale industrială) în aşa fel încît să fie funcționale, rationale sub raportul consumului de materiale și energie și armonioas-estetice sub raportul prezentării lor, a formei globale, a expresiei lor de comunicație.

(Va urma)

Dinu IANCULESCU :

„RONDELURI“

În seara zilei de 9 februarie a.c., zi de o ciudată notă primăvăratică, am avut cinstea și marea bucurie să fim gazda lansării volumului „Rondeluri“ al lui Dinu Ianculescu. Își am avut revelația de a asculta, în lectura inegalabilă a autorului, câteva din frumoasele poezii, probabil cele mai dragi inimii sale.

Acest volum, cochet în aparență, este de fapt, un mic monument înălțat sufletului omeneșc, timpului pe care îl măsoară, ca o clepsidră sentimentală.

Am în față această bijuterie scrisă, în care „dulcele își lasă-amarul“. Sunt sentimente, bat neliniști pe care fiecare le-am simțit odată :

„Ala-bala, portocala/
nu mai pot să visez“.

Un joc sau nostalgia unui joc pierdut?
„Să încerc ca după furt
pe nimic să dau duiumul“.

Cum nu știm să prețuim avereia pentru care n-am muncit! Cum nu știm să trăim din ce ne-a dat întimplarea!

„Lemn alb, lemn negru, lemn de preț
la o tarabă vinde timpul“.

Versuri cu iz oriental. Timpul ne măsoară și ne cintărește. Timpul ne prețuiește și ne vinde. Cui?

„Zile scurse prea devreme
și vindute prea ușor...“

...și niciodată n-am făcut destul ca să le oprim, ca să le întîrziem măcar. Și vine o zi în care...

„atâta gol pe cît de pline
erau cămăriile la prînz,
tîrziu, cînd mesele s-au strîns
și resturile sănt puñine.
String pentru noaptea care vine“.

Iar pentru cei ce vor să știe cine le-a văzut sufletele într-al său:

„Slugă prea plecată
și stăpin li sănt
zeului cuvînt...“

Aveam mîndria că una din aceste poezii, „Caii fug, pădurea tace“, a văzut lumina tiparului mai întîi în paginile „Revistei noastre“, la rubrica „Inedit“.

Am dorî ca prietenia și colaborarea noastră cu Dinu Ianculescu, poet-actor și actor-poet, cum ne place să-l numim, să dureze și să rodească!

Mihaela SEREA,
clasa a XI-a A

NOTE DE LECTURĂ

Mihail Steriade și poezia lui Tudor Arghezi

În 1980 — cu ocazia sărbătorii centenarului nașterii lui T. Arghezi, cunoscutul mesager al culturii și literaturii noastre, Mihail Steriade, fost elev al Liceului „Unirea“, a scos în Editura „Soveja“ din Louvain (Belgia) o antologie care cuprinde 19 poezii ale bardului de la Mărțișor, transpuse de el în limba franceză.

La contactul cu opera autorului „Cuvintelor potrivite“, M. Steriade constată, în primul rînd, bogăția temelor, apoi diversitatea de formule și modalități, densitatea stilului, care pare a epuiza toate resursele limbii române. El a ales din vasta creație argheziană doar câteva poeme: „Testament“, „Creion“, „Toamnă“, „Flori de mucigai“, „Incertitudine“ și.a., cărora a reușit să le imprime muzicalitatea specifică, energia expresivă, suporturi ale unui mesaj poetic autentic.

Fiind român, el simte poezia lui Arghezi, înțelege problemele profund filozofice pe care acesta le dezbat în lucrările sale fundamentale. Printre acestea se numără și „Testament“, din care reproducem următorul fragment:

„Je te laisserai, après ma mort,
en héritage
seulement mon nom inscrit sur un
livre.

Dans la nuit courroucée qui,
depuis
mes ancêtres jusqu'à toi, se
déroule
par des ravins et des trous
profonds
franchis par ces aieux en
rampant
mais que, toi, jeune, tu devras
gravir,
ce livre, Fils, en est marche“.

Gabriela MOISE
și Anca-Felicia PARAGINA
clasa a XII-a A

ANCHETA „REVISTEI NOASTRE”

DIN NOU DESPRE PRIETENIE

De data aceasta în loc de întrebări, proverbe

1. „Fii propriul tău prieten și alții se vor împriete ni cu tine“.
2. „A nu te amesteca în treburile altora înseamnă a avea prieteni buni“.
3. „Iubește-ți prietenul cu defectele lui“.
4. „Prietenul tuturor nu este prietenul nimănui“.
5. „Incearcă-ți prietenul înainte de a avea nevoie de el“.
6. „Nu-ți face din prieten un dușman“.
7. „Nu toți cei care ne vorbesc frumos ne sunt prieteni“.

Dan LAVRIC, clasa a XII-a A :

1. Încearcă să te privești cu ochi critici în orice imprejurare ai fi, cunoaște-ți calitățile și defectele și străduiește-te să te modelezzi.

2. În toate, nu strică un dram de discreție...

3. În măsura în care poți, ajută-l să se îndrepte.

4. Am cunoscut și oameni care erau „prieteni” cu toată lumea. Spre surprinderea lor, erau nefericiți, fiindcă nu aveau prieteni...

5. N-ăs face asta niciodată, chiar cu riscul de a suferi. Unui prieten îi acorzi incredere, iar încercarea este o dovdă de neincredere.

6. Cel care-și face dușman dintr-un prieten nu poate avea prieteni.

7. „Vorba dulce mult aduce” este un proverb cunoscut de toti oamenii lingviștori. De aici vorba lor... mieroasă... Dar: „Vorba dulce mult aduce”... chiar și o prietenie...

Iulia MECHEA, clasa a XII-a, Licențul sanitar din Focșani :

1. Fii bun, generos, loial, sincer, harnic și alții te vor aprecia.

2. Uneori, prietenia se oprește în fața unor probleme delicate. În asemenea situații, tacerea este de... aur.

3. Totodată, există ceva rău în „cel mai bun” și ceva bun în „cel mai rău”. Si dacă mama-natură ocrotește și florile răului, de ce n-am accepta și noi această „universal valabilă” teză a materiei vii?

4. În mod ideal, un suflet loial, de adevărat prieten, mai bine își dă viața decât să divulge un secret. Si cum prietenia însăși este un secret a două suflete, un al treilea aduce că el declinul...

6. Sentimentele adevărate nu pot fi ucise niciodată.

7. Strălucirea vorbelor „frumoase”, dar goale, deseori orbește și ușor deschide nedorite porți ale sufletului. În acest caz, trebuie să deosebim sinceritatea de fățârnicie.

Geta CIOCIRLAN, clasa a X-a B :

1. Ca să poți trăi între prieteni, trebuie să te autocontroli, să fii generos, modest etc.

2. Într-o prietenie, trebuie să respecti tăcerile și rezervele celuilalt. Într-o asemenea relație, curiozitatea trebuie pusă sub control...

3. De vreme ce nimeni nu-i perfect, atunci și prietenul trebuie acceptat cu defecte, cu condiția ca acestea să nu fie grave și să nu predomine.

4. Într-adevăr, există oameni sociali, care nu știu să lege o prietenie durabilă.

5. Din cauza îngimfării, a egoismului și a altor manifestări negative, poți să pierzi un prieten, sau, mai rău, poți să îl faci dușman. O prietenie se menține cu efort și chiar cu sacrificii (ca orice lucru de preț).

7. Evident, a vorbi frumos nu înseamnă intotdeauna a vorbi și sincer.

Uneori, vorbele meșteșugite ascund un suflet mic, intenții meschine.

Elena VLAD, clasa a XII-a, Liceul sanitar din Focșani :

1. Fii bun, drept, cinstit, privește-te cu hotărire în față, la bine și la rău, și astfel încrederea celor din jur te va răsplăti.

3. Iubește-ți prietenul ajutindu-l să-și depășească defectele. Numai atunci îl vei convinge că iubirea ce i-o porță este sinceră.

4. Eu aş parafraza : „Prietenul tuturor nu are mulți prieteni”, deoarece ea, prietenia, presupune profunzime, sinceritate reciprocă. Nu orice individ este capabil să construiască și să întrețină o prietenie adevarată.

5. „Gindește-te de două ori și alege o dată”, căci odată alegerea făcută, înseamnă că „examenul” a fost trecut. A-l încerca înseamnă a-ți pune la în-doi alăturiunea, puterea de a evalua un om.

6. „Falsa prietenie este curată duș-manie.”

Adaug punctul 8 : „A-ți iubi prietenul înseamnă a te iubi pe tine în-suți (însăți).”

Liliana NECULA, clasa a X-a L :

1. A fi prieten cu tine însuți înseamnă a-ți recunoaște calitățile și mai ales defectele și a avea puterea și curajul ca pe acestea din urmă să le supui unui „tratament” special.

2. Există în prietenie unele lucruri atât de delicate, încât ar putea fi rănite și cu petala unui trandafir.

3. Un om fără prieten este ca noaptea fără lună și ca ziua fără soare. Cât respect și cite elogii merită prietenia ! Iată de ce trebuie să-l accepți și cu defecte, față de care însă să nu stai pasiv.

5. Ca să știi cu cine ai de-a face, recurgi și la o asemenea „testare”.

6. Chiar dacă ai stăpini toate bogățiile din lume, nu ai putea trăi fără prietenii, pentru că nici o comoară din lume nu-i poate înlocui.

Din această cauză, o comoară atât de prețioasă trebuie apărată.

Valentin BERNOVICI, clasa a IX-a B :

1. Din acest proverb se înțelege că trebuie să-ți cunoști propriile calități și defecte, fiindcă numai așa se vor împrieteni și alții cu tine.

2. Prietenia nu exclude discreția.

3. Îl iubești așa cum este, pentru că nici tu nu ești perfect.

4. De ce prietenul tuturor nu este prietenul nimănui ? Pentru că un om,

frecvențind mai mulți indivizi, nu poate avea un echilibru al calităților morale.

5. Încercarea aceasta te ferește de drame.

6. Viața ne învață că-i mai greu să-ți faci un prieten, decât să-l pierzi. Își aici, intervine înțelepciunea.

7. În loc de comentariu, voi folosi acum morala fabulei „Soarecele și pisica”, de Gr. Alexandrescu :

„Cotoiul cel smerit
E omul ipocrit”.

Anchetă organizată de :
Paula CRISTIAN, absolventă ; Tatiana ILIE și Sergiu DESAGĂ,
clasa a XI-a A

Cronica liceului

● La 24 ianuarie 1981, cu prilejul împlinirii a 122 de ani de la realizarea actului Unirii și a 115 ani de la înființarea liceului nostru, în sala de festivități a avut loc un spectacol artistic, la desfășurarea căruia și-au dat concursul : tovarășii profesori Marieta Tudorache și Marian Stoian, precum și elevii Mioara Frăsin, Adrian Fîrsan, Lăcrâmia Văsuianu, Laura Limbăsan, precum și membrii formației corale și ai echipei de dansuri. Despre însemnatatea evenimentului a vorbit tovarășul prof. Emil Giurgea.

● În cadrul fazei locale a Festivalului național „Cintarea României”, ediția 1981, brigada artistică de la liceul nostru s-a clasat pe locul al II-lea, iar formația de muzică folk — pe locul al III-lea.

● În perioada 4—6 martie 1981, s-a desfășurat, la Timișoara, Olimpiada pe meserii, faza zonală. Liceul „Unirea” a fost reprezentat de elevii : Ralea Stelică, Cristea Costică, Trifan Constantin (clasa a XI-a), Dodoiu Costel, Gurău Viorel și Macarie Neculai (clasa a XII-a), pregătiți de tovarășul prof. ing. Ștefan Ioneanu. Printre cîștigătorii concursului se numără și Macarie Neculai, clasat pe locul al II-lea, și Gurău Viorel, clasat pe locul al III-lea.

Athena GAVRILA,
clasa a XI-a A

ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI ● ECOURI

„CINTAREA ROMÂNIEI“:

„REVISTA NOASTRĂ“ — publicație a elevilor Liceului «Unirea» din Focșani. Recentul număr (triplu), întilul pe 1980, al acestei — pe drept cuvînt aşa considerată — cea mai bună revistă școlară confirmă renumele pe care și l-a dobîndit tipăritura focșaneană în anii de cînd apare în serie nouă. Sumarul — variat ca în totdeauna — are în atenție mai multe aniversări, literare sau istorice, între care Eminescu — 130, Centenar Argeș și 2050 de ani de la înfăptuirea primului stat dac centralizat și independent. Două dialoguri literare oferă cititorului prilejul unei întîlniri cu acad. Al. Rosetti (interviu onorează, printr-o fericită anticipare — întrucât a fost luat în toamna trecută —, pe cel mai recent laureat al Premiului Herder) și al unei evocări Tudor Mușătescu datorate soției acestuia, Kitty Mușătescu. Ambele — foarte interesante, însăcute de facsimile și fotografii, plus cîteva pagini (inedite!) din jurnalul omului de spirit care a fost cel din urmă. Apropo de inedit, sub acest supratitlu găsim și alte materiale (scrisori și creații), acestea datorate unor «prietenii ai revistei», numerosi și, într-adevăr, devotați. O discuție cu folcloristul Simion Hărnea din Năruja realizează un profil de pasionat, căruia, anul trecut, Editura sport-turism i-a scos un volum intitulat «Locuri și legende vrâncene». Per total (adică și cu ce ce mai cuprinde), și numărul acesta din «Revista noastră» se constituie într-o publicație în al cărei viitor credem". (Anul I (XXXIII), august 1980).

„AXA“

„O nouă apariție a publicației elevilor din Liceul «Unirea» (Focșani), cea mai bună revistă școlară, în 1979, este un prilej de încîntare a ochiului, de bucurie intelectuală, de meditație asupra condiției tineretului studios de astăzi. Aceeași grafică impeccabilă, de învînat de orice redacție (și nu numai școlară), aceeași factură modernă, de publicație deschisă la nouitatea evenimentului cultural, social sau politic, dar raportindu-se la valorile clasice, aceeași diversitate care reflectă mulțimea preocupărilor: interviuri, reportaje, note de lectură, inedite literare, anشه, însemnări de călătorie, cultivarea limbii, istorie locală, portrete de foști profesori ai Liceului, probleme științifice și tehnice de o pregnantă originalitate.

În ultimul număr primit de redacția noastră, Const. Ciopraga semnează un subtil eseu despre Modelul Creangă, relevând influențele marelui povestitor asupra lui C. Hogas, I. Dragoslav, M. Sadoveanu.

Profesorul Petrace Dima, eminentul realizator al revistei, întreține un foarte interesant dialog cu istoricul literar Al. Piru din care rezultă — pentru a cîta oară! — avataurile rîvnitei Istoriei călărescine, în timp ce un grup de elevi din redacția revistei dialoghează cu scriitorul George Genoiu despre condiția dramaturgiei actuale.

Paginile de inedite literare (O. Goga, G. Călinescu), studiul de istorie privind primele mențiuni documentare despre Focșani dovedesc preocuparea pentru informația riguroasă, pentru cercetare.

Spre deosebire de alte reviste școlare pe care le cunoaștem remarcăm aici puținul spațiu acordat creației lirice a elevilor. Desigur, faptul se explică nu prin absența unor asemenea veleități în rîndul liceenilor din Focșani, ci prin exigenta lăudabilă fată de valoare. Mihaela Serea, privilegiată și prezentă pe o singură pagină, este o promisiune.

Pe lîngă atită motive de bucurie, Revista noastră ne oferă și satisfacția realizării unui dialog cu AXA, receptată favorabil. Comparația ne obligă!“ (Anul VIII, nr. 1 (15)/1980).

Carmen COLCERIU

UNIVERSITATEA „AL. I. CUZA“ — IAȘI

Centrul de lingvistică, istorie literară
și folclor

Nr. 469/12 dec. 1980

Stimate tovarășe Petrace Dima,

Am primit cele zece numere din „Revista noastră“, pe care ați avut amabilitatea de a ni le trimite. Unele din articolele apărute în publicația dv. vor fi utile în registrarea informațiilor bibliografice pentru unii scriitori care urmează a intra în Dictionarul literaturii române din secolul al XX-lea (urmare a Dictionarului literaturii române de la origini pînă la 1900, apărut în 1979, la Editura Academiei R.S.România).

Vom fi bucuroși să primim, în continuare, cu regularitate, „Revista noastră“, spre a o putea include în bibliografia dicționarului.

Prinții, tovarășe Petrace Dima, asigurarea stimei colectivului de redactori al Dictionarului literaturii române

Responsabili de temă,

dr. AI. Teodorescu,
cercetător principal gr. II.

dr. Dan Mănuță,
cercetător principal gr. III

București, 2 februarie 1981

Stimate tovarășe Petrace Dima,

Vă scriu pe hîrtia demulț pregătită la mine pe birou, ca să vă urez un „La mulți ani!“ din toată inima, dorindu-vă sănătate, bîsug și numai împliniri la înălțime, — și ca să vă spun că chiar acum am primit plîcul cu numărul din „Revista noastră“ închinat centenarului M. Sadoveanu.

Bineînțeles că l-am deschis imediat, nerăbdătoare să văd cum a ieșit. Splendid ! Am citit „dialogul” nostru, care se prezintă — cred eu, înjunat — fără greseli, doar una mică (nu știu cum mi-a scăpat mie). În bucată „Ionut-Mihuț”, a ieșit calm în loc de calin. Pare curios. Citez : ce-i drept deosebit de ager și passionat, sensibil și calin”.

Eu am îndreptat cu mîna, făcînd corecțura pe margine, la cele patru exemplare, pe care ați avut amabilitatea să mi le trimiteți, lucru pentru care vă multumesc din tot sufletul.

Vă felicit pentru reușită ! Numărul e la fel de bun, ca toate celelalte ieșite de sub obâlduirea maticei ! Încă nu l-am citit tot, dar... se face imediat.

Fotografiile sunt bine plasate, totul e minunat. Ați știut să-mi puneti în aşa fel întrebările încât a ieșit interesant și cu miez.

Cu mulțumiri și cu prietenie.

Profira Sadoveanu-Popa

P.S. Urări de sănătate și multă prietenie din partea sotului meu, Costăchel.

Tasi 4 februarie 1981

Tovarše Dima

Am primit nr. din oct.-dec. 1980, pe care-l socotesc — ca și pe anterioarele acestuia — foarte bun. Mult ti se datorează dumitale, dar și colectivului format din profesori bine cunoscuți și din elevi care vor deveni ceea ce sănătatea lor de azi.

Acesta este marele merit al revistei : grijă de a fi azi cea mai bună publica-
tia unui liceu din țară, care se îngrijește în măsură egală de prezent ca și de
în trecut.

Redactia fiecarui an — ca florile cîmpului — se trece, dar ca și acestea poate să nu poată să red. bun sau rău.

Redacția dv. va da numai roade bune, căci : „Ziua bună se cunoaște de dinainte”

Interpretările subtile ale marelui nostru profesor Iordan fac ca revista — în mină cui va ajunge — să aibă la îndemnă un studiu de mare finetă al operei cedoveștiene.

Termin felicitându-te și felicitând tot colectivul pentru prea frumosul număr pe care l-ai oferit cititorilor.

prof. univ. dr. J.-D. LAUPAT

„A apărut un nou număr al publicației «Revista noastră» a elevilor Liceului «Unirea» din Focșani. Numărul cuprinde interviuri cu Iorgu Iordan și Profira Sadoveanu dedicate amintirii lui M. Sadoveanu cu prilejul împlinirii a 100 de ani de la nașterea scriitorului, un articol de Constatin Ciopraga despre «Umbrava minunătă» precum și articole ale elevilor liceului analizând cîteva aspecte tematice ale operei sadoveniene. Mai semnalăm un reportaj de la Lançrâm, un interviu cu Valeria Costăchel despre Nicolae Iorga, versuri ale elevilor etc” (7 februarie 1981 — rubrica „Semnal”).

RADIODIFUZIUNEA ROMÂNĂ :

Pregătirea unui număr de revistă antrenează la lectură, documentare și apoi în scris (versuri, proză, reportaj, interviu) un număr mare de elevi. Nu despre talentul lor vrem să spunem cîteva cuvinte, ci despre faptul că în această activitate ei se apropie de exprimarea frumoasă, o descoperă și-o înșuiesc, fac din aceasta un bun propriu, un mijloc de a comunica după cerințele moderne ale limbii.

Numărul triplu 70-71-72 apărut recent are o structură de puternică rezistență: centenarul Sadoveanu, reportajul colectiv „Pe drumurile literare ale tării”, partea a VI-a — „Lancrăm”, „Dialog literar”, pagini dedicate marelui savant N. Iorga și altor personalități, victime ale fascismului. Ca întotdeauna, inspirate, pline de prospețime, versurile apărute sub genericul „Dintre sute de catarge”. (Emi- siunea „Oдă limbii române” — 12-13 februarie 1981. Redactor: prof. dr. George MIREA).

ECOURI ● ECOURL ● ECOURL ● ECOURL

„SÄPTÄMINA“

„La fel de reușit, ca de obicei, ultimul număr pe 1900 din «Revista noastră», publicație a elevilor focșăneni, elegantă și instructivă, din care am notat întâriurile cu Profira Sadoveanu și Valeria Costăchei și colaborarea harnicului istoric literar N. Scurtu. (13 februarie 1981 — rubrica «Săptămâna» pe scurt)“.

„MILCOVUL“ :

„Acad. Iorgu Iordan, Profira Sadoveanu, prof. univ. Const. Ciopraga, istoricul literar N. Scurtu și două eleve, Mihaela Serea și Delia Dăescu – autentice talente ale criticii literare – sunt semnatari unor evocări și studii dedicate „Cenilorarului M. Sadoveanu” în nr. 70-71-72 ale «Revistei noastre».

Am inceput astfel, pentru că peste zece pagini consacrate vieții și operașilor sadoveniene — alături de setul mai impunător ca oricind, de creații originale și interviu acordat redactorilor revistei de conf. univ. Valeria Costăchel despre marele istoric N. Iorga — nici se par departe capetele de afiș ale celor mai recente numeroase din publicația elevilor de la Liceul «Unirea».

Seducția ineditului din evocările sadoveniene, subtilitatea aplicațiilor critice, suful poetic real degajat de producțiile originale cuprinse sub genericul rubricii «Dintre sute de catagre», portretul impunător al uriașului om de cultură, care a fost N. Iorga, iată cîteva calificative ce se impun acordate.

Împlind un spațiu divers de interes, mai aflat aici ancheta «Scoala la domiciliu», «Sevențe culturale», «Revista revistelor», apreciabile indeosebi pentru bogatul bagaj de informații pe care îl cuprinde. Desigur, nu în ultimul rînd, trebuie amintite paginile rubricii „Știință și tehnică” consacrate de data aceasta ultraacusticii, alcalorizilor, ecuațiilor polinomiale”. (14 februarie 1981).

„FLACĂRA“ :

„Cum n-am crezut nicicind că o revistă e o haotică arhivă de texte, cu apariții puse sub zodia întimplării, încă mai cred în meșteșugul ales al arhitectilor de pagini tipărite, în misiunea lor iluminatoare și mă văd obligat astăzi să laud o publicație exemplară și un extraordinar animator.

Din păcate, revista are un (logic intrucitiv) circuit restrins, fiind editată de către Liceul «Unirea» din Focșani. Anul fondării: 1912! Evident, au fost perioade de întrerupere a aparițiilor revistei și asta, fiindcă oricât de talentat ar fi școlarii unui liceu dintr-un blajin oraș moldav, ei nu pot (n-au putut) să împiedice izbucnirea a două războaie mondiale. Cu dificultăți pe care nu e greu să le imaginăm, revista din Focșani, care nu are nici măcar un nume sonor (se numește pur și simplu «Revista noastră»), apare bucurindu-și colaboratorii, prietenii statonari și citorii ocazionali, ca mine. Ca unul care am citit mai multe numere ale «Revistei» cred că îi pot învidia pe făcăneni pentru norocul de a-l avea în mijlocul lor pe profesorul Petru Dima. Domnia sa iscaleste cu modestie publicația școlară pe care o tipăreste, înțîlndu-se doar coordonator și e vădit că își depășeste, fericit atribuțiile. Ar fi putut doar să «lectureze» (intens proliferată vorba stupidă) manuscrisele copiilor, îscăindu-le în colț ca pe extempore. Ar fi putut să corecteze unele enormități gramaticale. Dar Petru Dima e tipul de om care se implictă pătimăș (și, presupun, candid și joval) în viața școlii. E un dascăl de factura sufiletească a unor înaintași eroici.

Profesorul Dima e un reporter și un autor de interviuri. În numărul trei plu pe care-l am în fată se pot citi trei conștientii ale profesorului cu academicianul Iorgu Iordan, despre Sadoveanu, cu Profina Sadoveanu, despre centenarul ilustrului părinte, și cu conf. univ. dr. Valeria Costăchel despre Iorga! Remarcabilă imi par expedițiile pe care Petrache Dima le face cu elevii, pe un ambițios circuit de vacanță, pe urmele marilor scriitori. Relatarea popasului în satul Iul Blaga, Lancrâm, e insotită de reușite fotografii. Întîiul fotograf al «Revistei» e, fiște, tot profesorul Dima. Iar textele copilor pe care generozitatea sa le-a trimis în plumb tipografic ne îndreptătesc să socotim Liceul «Unirea» un adevărat club de frumuseți.

Ce-aș mai putea spune altceva decât că le-ăs dori și altor «Reviste» (mai ambițioase, cu nume mai răsunătoare și concepuție mai ales cu mare risipă de parale decit de idei) un animator de talia profesorului Dima. Straniu paradox, nu? Elevii făcăniți tipăresc «Revista noastră» care nu e doar a lor, în vreme ce reviste ce se crede că fi ale tuturor sunt publicații de... club. Numite cu îndreptățire Revista noastră dacă nu chiar Revista... mea!» (19 februarie 1981 — rubrica „Aproponturi”, pag. 16).

Gheorghe TOMOZEI

Bucureşti, 17 februarie 1981

Mult stimate tovarăše profesor Petrache Dima,

Am primit, însoțit de amabilele dv. cuvinte, ultimul număr al „minunii“ de la Focșani. Nu găsesc alt calificativ mai modest pentru admirabila revistă pe care o tipăriți cu atită suflare și competență. Îmi vine să spun, citind materialele publicate, întocmai ca Ibrăileanu, după lecturile lui Sadoveanu, la „masa umbrelor“: „De unde le mai scoate, Dumnezeule?“

Vă mulțumesc, aşadar, din adincul inimii, pentru darul primit — și sper că foarte curind să vă pot expedia și eu volumul de versuri „Imn pentru flacără fără sfîrșit”, aflat sub tipar la Editura „Ion Creangă” — și care urmează să apară în cîinstea aniversării a 60 de ani ai Partidului. Pentru toamnă, vă promit o nouă carte, de data aceasta de versuri umoristice, aflată în lucru la „Albatros”.

Cu cele mai frumoase sentimente colegiale și prietenesti,

Andrei CIURUNGA

SECVENȚE CULTURALE**LANSARE**

La 30 ianuarie a.c., a avut loc, la Librăria „Miorița”, lansarea volumului „Simple note” al cunoscutului ziarist Leon Kalustian, fost elev al Liceului „Unirea”. Cartea a fost prezentată de criticul și istoricul literar Valeriu Râpeanu, directorul Editurii „Eminescu”, sub egida căreia a apărut.

În aceeași zi, conducătorul acestei prestigioase edituri s-a întîlnit cu elevii Liceului pedagogic, cărora le-a vorbit despre curentele literare.

OASPETI

Poetul-actor Dinu Ianculescu, sosit în Focșani cu prilejul lansării volumului său de „Rondeluri”, a vizitat Liceul „Unirea”, unde s-a întîlnit, la 9 februarie a.c., cu elevii din clasele a XI-a A și a XII-a A, mulți dintre ei membri ai colectivului redacțional al „Revistei noastre”. Această minunată culegere de versuri a fost prezentată de criticul literar Valeriu Cristea. Autorul și-a vrăjit ascultătorii citind peste zece poezii din noua sa carte.

*Celor ce scriu, zindere mi trudesc
la „Revista noastră”, zindul
meu pînă departe* *Dinu Ianculescu*

DECADA

În perioada 1—10 februarie a.c., s-a desfășurat a doua ediție a DECADEI CULTURII FOCSĂNENE, inițiată de Comitetul municipal P.C.R. și organizată de Comitetul municipal de educație politică și cultură socialistă.

EXPONZITIE

La 18 februarie a.c., s-a deschis, la Galeriile de artă din Focșani, expoziția de pictură și grafică din R.D. Germană, OMUL ȘI MEDIUL SOCIAL. Au fost de față tovarășii: Mina COVACI, secretar al Comitetului județean Vrancea al P.C.R., Al. CRIHANĂ, președintele Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă Vrancea, Frantz Karl HITZE și Günter RIEGER, consilier și respectiv atașat cultural la ambasada R.D. Germaniei la București, Crista KUHNE, comisarul expoziției și pictorul Konrad KNEBEL.

SIMPOZION

Cercul literar de la Liceul „Al. I. Cuza” a organizat, la 20 februarie a.c., un simpozion „Ion Minulescu”. Despre viața și opera autorului „Romanțelor pentru mai tîrziu” au vorbit prof. Nicolae Crăciun și elevele Delia Dăescu, Mirela Florescu și Roxana Vilcu. În continuare, cei prezenti au ascultat un fragment din interviul intitulat „Tata a fost mereu pentru mersul înainte al poeziei, al artelor în general”, acordat profesorului Petracă Dima de Mioara Minulescu, fiica scriitorului omagiat.

Poetul Dumitru Pricop a citit versuri din noul său volum, „Lumile din strigăt”.

OPINII

O anomalie toponimică: STRĂOANE

Denumirea actuală a localității apare ca o anomalie toponimică, care împărtășindu-se ar putea trece neobservată, nu însă la o analiză științifică mai aprofundată.

Este clar că, dacă denumirea derivă de la „bătrînul” **Straoa**, întemeietorul, aşa cum rezultă din documente și mărturii ale trecutului, atunci localitatea se va numi corect, după toate regulile toponimiei și ortografiei naționale **Străoani**, **Străoanii**, precum: Focșani, Botoșani, Pașcani etc. și nu... **Străoane!** E o denumire care se cere formulată în mod științific și nu un vocativ precum: Ioane, Dane, Simioane, **Străoane!**

In foarte documentata sa lucrare „Toponimie românească”, acad. Iorgu Iordan afirmă, cu girul specialistului în materie, al savantului: „Străoani(i) de Jos și Străoani(i) de Sus de la numele personal **Straoa**, din care s-a născut acest patronimic, atestat adesea în documente putinene privitoare tocmai la regiunea unde se află satele în discuție” (conf. Iorgu Iordan: „Toponimie românească”, p. 174). În aceeași lucrare se afirmă și mai pregnant: „De obicei numele satului se formează de la al aceluia care l-a întemeiat, cu ajutorul sufixelor: -ești, -eni, -ani. Așa se explică forma de plural a celor mai multe numiri de așezări umane românești” (op. cit.

pag. 174). Iar Aurel Sava în „Documente putinene” remarcă: „Unele așezări chiar înainte de a deveni sate capătă numele familiei care își avea așezarea acolo” (op. cit. pag. XXII, vol. I).

Prin urmare: **Străoani** de la singularul **Straoa**, precum: Focșa-ni, Pașca-ni.

In unele lucrări cu caracter monografic, istoric sau turistic apărute în ultimii ani, se reproduce denumirea „oficială” chipurile de **Străoane**. Fac totuși excepție unele lucrări cu caracter istoric întocmite pe bază de documente mai vechi, care folosesc forma corectă, originară **Străoani**, de Jos, de Sus (ex. Mihail Sadoveanu în „Povestiri de război”, Aug. Deac și Ion Teacă în „Lupta poporului român împotriva cotropitorilor”, Const. C. Giurescu în „Istoria românilor”, A. Sava în „Documente putinene”, din care am citat etc.).

Poate că n-ar fi tîrziu să se procedeze la o rectificare, aşa cum multe altele s-au mai întîmplat.

Al. Străoneanu-Balaș

(Extras din comunicarea „Argumente și ipoteze privind începiturile și trecutul localităților Străoani-Vrancea”, prezentată la întîlnirea cu filii satului, din 29 iunie 1979, la Străoani).

SECVENȚE CULTURALE

CONCURS

La 28 februarie a.c., s-a desfășurat faza județeană a Concursului de literatură „Mihai Eminescu”, la care au participat 440 de elevi din clasele V—VIII și 67 din clasele IX—XII.

Menționăm în continuare numele elvilor ale căror lucrări au fost notate cu 10: clasa a V-a — Bandrabur Lumină (Școala generală nr. 1 — Panciu); clasa a VI-a — Cristea Valentina (Școala generală nr. 1 — Focșani); clasa a VII-a — Popa Corina, Popescu Oxana, Oprescu Gloria (Școala generală nr. 5 — Focșani), Mindrescu Nicoleta (Școala generală nr. 10 — Focșani), Ștefan Mirela (Școala generală nr. 1 — Adjud); clasa a VIII-a — Merlușcă Ștefania (Școala generală nr. 5 — Focșani), Stoica Daniela (Școala generală nr. 9 — Focșani); clasa a IX-a — Godinac Gabriela (Liceul „Al. I. Cuza”); clasa a X-a — Bicu Monica, Chirilă Raluca, Dăescu Delia și Rotaru Marta (Liceul „Al. I. Cuza”); clasa a XI-a — Babiș Marius, Manea Liliana (Liceul pedagogic) și Busuioc Marlena (Liceul industrial din Adjud); clasa a XII-a — Lupu Genoveva și Sibișteanu Valentina (Liceul pedagogic).

La faza republicană, participă numai elevii din clasele IX—XII. Le urăm succes!

MUZICĂ

In memoriam

O MARE CÎNTAREATĂ
DE ORIGINE ROMÂNĂ

VERA MORA

In ianuarie 1980 a început din viață soprana de origine română, Vera MORA, cea care a fost considerată vocea de aur a muzicii pragheze, între cele două războaie mondiale.

A debutat pe scena operei din Bratislava, la 22 ianuarie 1932, în rolul principal din opera „Sărutul”, de B. Smetana, după ce mai întâi obținuse doctoralele în litere, filozofie și muzicologie, ultimul la Conservatorul din Praga, ca elevă a cintărețe de renume european, soprana cehă Ruzena Maturova.

În decursul tulburătoarei sale cariere, Vera Mora a dat viață la peste 50 de roluri interpretate cu înaltă dăruire și a cintat în peste 1 200 de recitaluri și concerte pe multe din scenele lumii: Praga, Bratislava, Paris, Viena, Salzburg, Leningrad, Belgrad, Varșovia, București, Iași, Timișoara, Sibiu și.a.

A excelat în rolurile principale din „Mireasa vîndută”, „Dalibor”, „Hubicka” („Sărutul”), de B. Smetana; „Iacobinul” de A. Dvorak, a cintat în audieri mondiale lucrări de J.B. Foerster, R. Strauss, Oskar Nedbal, a contribuit la răspîndirea lucrărilor compozitorilor români: George Enescu, George Dima, Paul Constantinescu, Mihail Jora, Sabin Drăgoi, Zeno Vancea, Ion Dumitrescu, Tiberiu Brediceanu și.a.

Pentru ciclurile de lieduri „Chiparosii” și „Cîntece vechi” de Antonin Dvorak, pe care le-am auzit în interpretarea sa și la Ploiești, în 1970, a primit medalia de aur a orașului Praga, în 1939.

A scris prima piesă de teatru pentru păpuși, în limba română, intitulată „Povestea unei serii”, inspirată din folclorul nostru, lucrare cu care s-au dat numai în Cehoslovacia peste 300 de spectacole. De asemenea, a fost jucată la festivalurile internaționale ale teatrelor de marionete de la

Ljubljana și Salzburg, partea muzicală a rolului Domniței Ruxandra fiind interpretată de Vera Mora.

În 1935, a tradus în limba română Imnul de Stat al Cehoslovaciei, versiune care se folosește și azi la noi.

Vera Mora a fost o figură complexă a culturii românești și cehoslovace: interpretă de mare talent, cercetoare, scriitoare sensibilă, profesoră de elită, poliglotă (cunoștea perfect cinci limbi), traducătoare, colaboratoare la peste 120 de ziară și reviste din diferite țări, unde a publicat aproximativ 750 de cronici și medalioane.

Mostenirea lăsată de ea este impresionată: memorii (în limba cehă) în manuscris, studii, sute de documente, afișe, programe, fotografii, o valo-roasă bibliotecă muzicală, numeroase înregistrări făcute pe bandă magnetică, la Praga, București, Sibiu etc., în anii 1958, 1968, 1970 și 1974.

Am reușit să o cunosc îndeaproape, deoarece în ultimii 18 ani am fost colaboratorul și secretarul ei în România. În 1979, vizitând pentru ultima dată patria, și-a exprimat dorința de a-și recăptă cetățenia română. Moartea a impiedicat-o însă să se reintoarcă între ai săi.

Articolul de față, care cuprinde date, în cea mai mare parte, inedite în țara noastră, se vrea un modest omagiu adus unei artiste al cărei nume a intrat definitiv în istoria culturii europene.

Florian V. ION,
muzicolog

ISTORIA DEZVOLTĂRII ULTRAACUSTICII (II)

Prima soluție preconizată a fost dată de fizicianul englez L.F. Richardson, care pornea de la constatarea că aisbergul, fiind un munte de gheăță, este în măsură să reflecte sunetul, care ajungind la el, produce un ecou. Existând posibilitatea de a se emite un sunet scurt, dar puternic, de pilă, zgromotul unei împușcături și de a se recepționa ecoul care a luat naștere prin reflectarea undelor sonore, de ghețar, devinea posibilă detectarea acestuia și determinarea distanței la care se găsește obstacolul față de vapor. Dar aplicarea acestui procedeu în practică n-a dat rezultate satisfăcătoare. O altă soluție asemănătoare celei dintâi folosea pentru propagarea sunetului nu aerul, ci apa mării. Sunetul era produs de un clopot sau sirenă, chiar în apă, supra sonoră fiind montată la partea de jos a vaporului. Soluția, așa cum a fost concepută inițial, n-a dat rezultate. Perfecționările care puteau fi aduse dispozitivului n-au putut fi făcute, omenirea intrase în crunta încreștere a primului război mondial. Acum alte probleme stăteau în fața oamenilor de știință și tehnicienilor. Printre acestea se număra și problema apărării vaselor de transport ale puterilor Antantei, primejduite de submarinele germane. În anul 1915, un tânăr inginer rus Konstantin Kilevski începe să studieze problema reperajului submarinelor, ajungind la concluzia că încercările infructuoase din trecut de a se repera ghețarii se datorau faptului că se utilizaseră sunete. Singurul mijloc care poate conduce la un rezultat este ultrasunetul. Folosirea ultrasunetelor era cu atât mai necesară în procesul de detectare a submarinelor, cu cit acestea prezintă în calea undelor obstacole de dimensiuni mult mai mici decât munjii de gheăță. Afară de acestea, ultrasunetele mai prezintă un avantaj: ele puteau fi înmănuștiate, apoi dirijate în direcția voită.

Pentru reperarea submarinelor erau necesare intensități mult mai mari și emițătoare care să poată radia energie acustică în apă. Pentru construirea emițătorului de ultrasunete

necesare, inginerul Kilevski a luat legătura cu savantul francez Paul Langevin. Acesta reușește să creeze atât emițătorul, cât și receptorul de ultrasunete necesare instalației concepută pe baze complet noi. În acest scop Langevin a folosit un fenomen descoperit cu ani în urmă de frații Pierre și Jacque Curie — „piezoelectricitate”.

Cu ocazia probelor efectuate în apă Senei, la sfîrșitul anului 1916 și începutul anului 1917, au putut fi produse și recepționate chiar semnalele ultrasonice cu ajutorul cuartului piezoelectric.

Dezvoltarea tehnicii electronice a constituit un neprecupeșit ajutor pentru realizarea unei instalații de reperare a submarinelor, mai perfectionată, cu performanțe mult îmbunătățite. Într-adevăr, experiențele întreprinse în luna februarie 1918 au dus la rezultate conclucente. Bătaia postului de emisie crescuse la 8 km și cu acest prilej au fost obținute pentru prima dată ecouri de la un submarin aflat la depărtarea de 1 500 m de postul de reperaj. (A fost realizat primul hidrolocator ultrasonic). Fusesese realizată prima aplicație practică a ultrasunetelor. Totodată, invenția lui Langevin deschidea și pe planul studiului teoretic al ultrasunetelor noi perspective. Știința și tehnica ultrasunetelor intră într-o nouă etapă. Odată cu construcția emițătoarelor de puteri mari, încep să fie studiate efectele produse atât asupra substanței inerte, cât și asupra celei vii. Astfel, în anul 1927 R. W. Wood și A. L. Loamis, utilizând emițătoare cu cristal de cuart, pun în evidență efectele ultrasunetelor asupra sticlei topite, precum și efectul fragmentării celulelor. În 1928, profesorul S. I. Sokolov pune bazele unei metode noi pentru detectarea defectelor din piese metalice cu ajutorul ultrasunetelor. Metoda a fost perfectionată și extinsă dinănaștere unei ample tehnici de control nedistructiv al materialelor (defectoscopia ultrasonică).

(Va urma)

prof. Costică PURDEL

V-ați întrebat vreodată ce înseamnă diesel? De unde vine acest cuvânt? Nu puțini sunt cei ce-l pronunță zilnic, fără să ști că, de fapt, e numele omului căruia îi datorează astăzi forța motrice milioanele de automobile, mii de nave și de locomotive.

S-a născut la Paris în anul 1858. Ar fi putut adopta, după legea țării, naționalitatea franceză. Însă a preferat să se supună împăratului Germaniei și acest pas greșit a avut consecințe dezastroase pentru viitoarea sa carieră și chiar pentru existența sa.

Și-a petrecut copilaria la Paris, a-

R. Diesel

poi s-a refugiat la Londra. După un timp revine în Franța pentru a-și continua studiile și decide că adevărată sa patrie este Germania, unde se va stabili pentru continuarea lucrărilor.

Sub îndrumarea savantului profesor Linde, tinerul inginer capătă toate trăsăturile unui excepțional geniu al tehnicii mecanice devenind „Herr Doktor Rudolf Diesel”.

Cel dintîi brevet de invenție îl obține în februarie 1892, acesta descriind un „proces de funcționare pentru motoarele cu combustie internă”. Un al doilea brevet a urmat în 1893, dar abia în 1897, după multă muncă, realizează primul motor comercial rentabil. Onoarea de a-l fi construit revine firmei „Maschinen Fabrik” din Augsburg. Mașina se prezintă sub forma unui monocilindru vertical de 25 CP, ce funcționa cu ulei greu. Interesant însă, că nu Diesel a avut ideea posibilității aprinderii prin compresie; ea a fost întrevăzută prima dată de savantul francez N.L.S. Caron, care a publicat în 1824 o lucrare intitulată „Reflecții asupra forței mo-

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

trice a căldurii”, în care vorbea despre posibilitatea de a aprinde combustibilul prin compresiunea aerului de 14 ori față de volumul inițial.

Principiul motorului automobilului modern a fost întrevăzut întâia oară, tot de un francez, Alphonse Beau de Rochas, care l-a descris în 1862. Dar abia germanul Nikolaus Otto a construit în 1876 primul motor în care amestecul carburant era comprimat în cilindru înaintea aprinderii (prin flacără electrică).

Primul motor diesel din lume cintărea peste 200 kg pentru 1 CP. Herr Doktor se gădea numai la motoare fixe, fără să întrevadă importanța fantastică a forței diesel. În 1919, un astfel de motor a fost montat pe un vapor; în 1922, la nouă ani de la

Oameni de seamă **RUDOLF DIESEL**

moarțea sa, un alt motor este montat pentru prima oară pe un autoturism (german). Locomotivele diesel apar abia în 1934.

Însă acest om de excepție a dispărut, în condiții încă neexplicate, în noaptea de 29 septembrie 1913. În acea seară, a fost văzut pentru ultima dată, pe vasul „Dresden” cu care călătorea spre Anglia. În dimineața următoarei zile, cabina cu numărul 18, în care Diesel trebuie să-și fi petrecut noaptea, era goală și într-o perfectă ordine. Citeva zile mai tîrziu, niște belgieni au prins în plase resturile unui om, ce avea o tăietură la cap. Cele cîteva obiecte din buzunarele persoanei respective au fost identificate de fiul lui Diesel. La 10 octombrie un vapor-pilot al guvernului olandez a depistat un om plutind pe mare. Obiectele găsite în buzunarul său au adus dovada că era vorba de Rudolf Diesel.

Dar presupunerile sunt multe și adevărul întîrzie să apară.

Doru DIMITRIU,
clasa a IX-a H

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Omul, prin capacitatea sa de a descoperi, de a inventa și de a crea, s-a dovedit apt să realizeze modificări ample și rapide, chiar explozive, asupra naturii, să transforme mediul înconjurător în favoarea sa. Aceste modificări provoacă însă și daune incalculabile atunci cînd omul acționează în mod abuziv și irațional. De aceea, una din cele mai grave și mai dificile probleme care preocupa în zilele noastre omenirea este degradarea mediului înconjurător. Dintre principalii factori pe care putem să-i influențăm direct și care pot contribui la soluționarea acesteia se numără: apa, solul, atmosfera, ca elemente componente ale complexului nostru planetar. Poluarea aerului este în primul rînd un fenomen al vieții urbane. Creșterea populației, dezvoltarea industriei, utilizarea vehiculelor acționate cu motor produc impurități tradiționale întinse în aer. În atmosferă, au fost descoperite mai mult de o sută de substanțe poluante, dintre care cele mai importante fiind: anhidrida sulfuroasă, oxidul de carbon, oxizii de azot, hidrocarburile azotoase, plumbul și fluorura.

Anhidrida sulfuroasă este unul dintre poluanții curenti ai aerului orașelor. În anumite cantități, dă naștere la fenomenul cunoscut sub numele de smog întîlnit în Belgia, în 1930, la Londra în 1952, unde în 3 zile a cauzat moartea unui număr de 4 000 de persoane.

Creșterea procentului de binoxid de carbon în atmosferă poate să ducă la intensificarea efectului de seră, adică la ridicarea temperaturii la suprafața pămîntului. În ceea ce privește impuritățile sub formă de particole care se depun la mari distanțe de la locul producerii, următoarele exemple sint elocvente: pe teritoriul Statelor Unite ale Americii, anual cantitatea acestora se ridică la 180 milioane tone, în R.F.G. la 20 milioane tone. S-a apreciat că, în S.U.A., 60% din poluarea atmosferei este provocată de autovehicule. În Japonia, orașul Tokio, cu peste 2 milioane de automobile, deține primul loc în lume în materie de poluare atmosferică, depășind astfel orașul New York.

În aer se găsește o cantitate din ce în ce mai mare de plumb rezultat din arderile diferiților combustibili.

Ecologie

PROTECȚIA MEDIULUI — o problemă esențială a zilelor noastre

În aceste condiții, cantitatea de plumb a organismului este mai mare la persoanele care locuiesc în vecinătatea autostrăzilor.

Ozonul acumulat într-un strat de 10—15 km deasupra Terrei reține razele ultraviolete nocive ale soarelui, iar prin absorbție ele devin o sursă de energie. Transportul cu avioane supersonice este unul din factorii nocivi care duc treptat la diminuarea și perturbarea stratului de ozon. O victimă a poluării atmosferei este și obeliscul regelui Tutmes al III-lea, instalat în Central Park din New York. Heroglifele gravate pe el au fost foarte clare, dar după 90 de ani ele s-au degradat total, în comparație cu cele din țara de origine, unde se păstrează de peste 3 milenii, intacte.

Dana-Adriana RUSAN,
clasa a XII-a A

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

CALENDARUL

Dintotdeauna, oamenii au căutat să-și organizeze treburile în timp. Așa a apărut necesitatea de a-l măsura și odată cu aceasta s-au realizat, în acest scop, și primele mijloace primitive: clepsidra, ceasul solar și altele.

Dar acestea nu puteau determina decit durata unei zile, deci trebuie un nou sistem de măsurare a timpului care să cuprindă mai multe zile. Aceasta a fost calendarul, care a fost alcătuit după mii de ani de căutări și observații.

După cum știm, calendarul este un sistem de împărțire a timpului în zile, săptămâni, luni și ani. Pentru alcătuirea acestuia, mai întâi, trebuie să lămurite unele fenomene și apoi pe baza acestora să se determine durata exactă a unei zile.

Oricine poate observa că soarele se ridică în cursul zilei la o oarecare înălțime maximă deasupra orizontului. În astronomie, se spune că el culminează superior. Același lucru putind fi observat și la stele, fiecare având un punct unde culminează superior.

Este știut că Pământul se rotește de la apus spre răsărit și că în acest timp nici se pare că sfera cerească¹⁾ cu stelele și Soarele se rotește ca un tot unitar. Deci putem afirma acum că durata unei zile este intervalul de timp în care Pământul efectuează o rotație completă în jurul axei sale.

Această durată se poate determina cu ajutorul următorului experiment: considerăm o lunetă care se rotește în planul meridian²⁾ al locului de observație, stabilind momentul în care o stea culminează superior. În

1. Cerul de zi și de noapte formează o singură unitate numindu-se sferă cerească.

2. Adică o suprafață (în plan) dreaptă ce trece prin axa lumii PS-PN și punctul A unde ne aflăm.

3. Pe orbita sa, Soarele parcurge unele porțiuni în intervale mai lungi, uneori în intervale mai scurte. Deci zilele solare nu sunt egale decit în unele perioade. De aceea se ia o medie în calculele acestor zile, obținându-se zilele solare mijlocii.

Bibliografie

Gh. Chiș, I. Teodoran, A. Tache — „Povestea calendarului”, Editura științifică, Buc., 1963.

Astronomie

noaptea următoare, stabilim din nou momentul cind aceeași stea culminează superior.

Durata dintre cele două culminări ale aceleiași stele nu este altceva decit durata în care Pământul a efectuat o rotație completă în jurul axei sale.

Această durată s-a numit zi siderală.

Ziua siderală rămâne constantă în cursul anului de aceea este folosită ca unitate de timp de către astronauți, fiind împărțită în secunde, minute, ore ca și ziua obișnuită.

Cu toate că cu ajutorul zilei siderale se stabilește ora exactă, aceasta nu este dată în ore siderale, ci în alt fel de ore și anume, acelea pe care le indică ceasornicile noastre.

Dacă măsurăm timpul care se scurge între două culminări superioare ale Soarelui observăm că este aproximativ egal cu durata zilei siderale.

Acest interval de timp se numește zi solară și este mai lungă ca ziua siderală cu 3 minute și 56 de secunde. Cauza diferenței dintre ziua solară și ziua siderală este următoare:

În mișcarea sa aparentă în jurul Pământului, Soarele parcurge 360° în 365 de zile, deci aproximativ 1° pe zi, pe care îl parcurge în 3 minute și 56 de secunde. Deci față de o stea, Soarele rămâne în fiecare zi în urmă cu cîte un grad.

Cu ajutorul zilei solare, se determină ziua solară mijlocie³⁾ adică unitatea de timp folosită de noi zi de zi.

Ziua solară mijlocie este și ea împărțită la rîndul ei în secunde, minute și ore mijlocii. Totuși mai rămâne un hop de trecut și anume, ziua solară mijlocie începe și se termină la mijlocul zilei atunci cind Soarele culminează superior. Acest lucru provoacă multe neplăceri. De pildă, un agricultor termină lucrarea sa la mijlocul zilei neștiind astfel în ce zi a terminat dacă nu are ceasul cu el.

Pentru a evita astfel de neplăceri s-a convenit ca ziua civilă (ziua solară mijlocie) să fie deplasată cu 12 ore, ziua începând acum la miezul nopții cind majoritatea acțiunilor omului sunt întrerupte.

(Va urma)

Ionel MARINESCU,
cl. a XI-a A

OLIMPIADA de MATEMATICĂ* FAZA JUDEȚEANĂ

În ziua de 15 II 1981 a avut loc faza județeană a concursului de matematică rezervat elevilor de gimnaziu și liceu. Din cele circa 30 de subiecte de concurs am selectat un grup de probleme ce nu s-au pănt mai interesante, mai dificile. Unele subiecte au fost date într-un cadr mai general decât cel impus de subiectul de concurs. Anumite calcule și deducții, mai ușoare, au fost lăsată în zama cititorului.

SAU CORNELIU, profesor
MIRCEA ROMULUS și HAGIER RADU, elev

1. (cl. a XII-a) Fie $(A, +, \cdot)$ un inel cu 5 elemente. Să se arate că 5 este cel mai mic număr natural cu proprietatea că $n\epsilon = \theta$, θ fiind elementele neutre ale celor două operații. Să se deducă apoi comutativitatea „înmulțirii”.

Fie $(A, +, \cdot)$ un inel cu $\text{Card } A = n \geq 2$. $(A, +)$ fiind grup abelian, avem $n\epsilon = \theta$, $\forall x \in A$; în particular $n\epsilon = \theta$ (rez varianța aditivă a exercițiului R4 pg. 52 Algebră cl. a XII-a ed. 1980). Fie $p \in \mathbb{N}^*$ cel mai mic cu proprietatea $p\epsilon = \theta$ ($1 < p \leq n$). În baza teoremei împărțirii în \mathbb{N} , $\exists q, r \in \mathbb{N}$, unic determinati, $0 \leq r < p$, a.i. $n = pq+r$ ($p \leq n \Rightarrow q \neq 0$). Din $\theta = n\epsilon = (qp+r)\epsilon = q(p\epsilon) + r\epsilon = \theta + r\epsilon$ și $r < p$, rezultă $r=0$. Deci $p|n$, iar dacă n este număr prim, $p=n$. Această ultimă concluzie justifică afirmația făcută în problema. Aplicând distributivitatea lui „față de +”, mai obținem $p\epsilon = \theta$, $\forall x \in A$.

Fie $B = \{x \in A \mid x = me, m = \overline{0, n-1}\}$. Să acceptăm, ca și mai sus, $0\epsilon = \theta$ și $1\epsilon = e$. Dacă n este număr prim, elementele me sunt distincte ($me = m'e \Rightarrow |m-m'|e = \theta \Rightarrow m = m'$, decarce $|m-m'| < n$), deci $\text{Card } B = \text{Card } A$, ceea ce implica $A = B$. $\forall x, y \in A$, $xy = me \cdot m'e = (mm')e = m'e \cdot me = y \cdot x$, deci „înmulțirea” este comutativă.

Așa fel, funcția $\varphi: \mathbb{Z}_n \rightarrow A$, $\varphi(\bar{m}) = me$, este un izomorfism între inelele $(\mathbb{Z}_n, +, \cdot)$ și $(A, +, \cdot)$. Cum primul este inel comutativ, al doilea inel se bucură de aceeași proprietate.

2. (cl. a XII-a) Fie \mathcal{C} mulțimea funcțiilor continue pe \mathbb{R} , $k \in \mathbb{R}$, $f \in \mathcal{C}$
și mulțimile $H_k = \{f \in \mathcal{C} \mid f(k+x) + f(k-x) = 0, \forall x \in \mathbb{R}\}$ și

$$G_e = \{g \in \mathcal{C} \mid g(e) = 1 \text{ și } g(e+x) \cdot g(e-x) = 1, \forall x \in \mathbb{R}\}.$$

Să se arate că grupurile $(H_k, +)$ și (G_e, \cdot) sunt izomorfe.

Funcțiile din H_k satisfac $f(k) = 0$, iar funcțiile din G_e sunt strict

positive (din $g(e+x) \cdot g(e-x)$, $\forall x \in R \Rightarrow g(y) \neq 0$, $\forall y \in R$, iar dacă ar exista $x \in R$ a.s. $g(x) < 0$, atunci g -fiind continuă-s-ar anula pe intervalul determinat de x și l). Deci $G_e \subset C_+$, C_+ fiind mulțimea funcțiilor strict pozitive continue pe R . Este ușor de justificat că $(C_+, +)$ și (C_+, \cdot) sunt grupuri abeliene, iar $(H_k, +)$ și (G_e, \cdot) sunt subgrupuri ale acestora. Funcția $\varphi: H_k \rightarrow G_e$, $\varphi(f) = g$ a.i. $g(e+x) = e^{f(e+x)}$, $\forall x \in R$, este izomorfismul săutat.

3. (cl. a XII-a) Dacă $f: R \rightarrow R$ admite primitive, atunci și $g: R \rightarrow R$, $g(x) = |x| f(x)$, admite primitive.

(a) Fie $f: J \rightarrow R$ și A o mulțime finită (sau numărabilă) de puncte din intervalul J . Dacă f admite primitive pe fiecare subinterval determinat de punctele a_k (cu inclusivitate la aceste puncte), atunci f admite primitive pe J . Această teoremă este o generalizare a exercițiului IV.1 pg. 14 Elemente de analiză matematică cl. a XI-a ed. 1980. Demonstrația se face prin inducție matematică și folosește exercițiul amintit.

(b) Fie $f, h: J \rightarrow R$ și A o mulțime finită (sau numărabilă) de puncte din intervalul J . Dacă f admite primitive și h derivabile și cu h' continuă pe fiecare subinterval determinat de punctele a_k (cu inclusivitate la aceste puncte), atunci și $g: J \rightarrow R$, $g(x) = f(x) h(x)$, admite primitive pe J . Dacă $S \subset J$ este unul din subintervalele menționate și $F: S \rightarrow R$ este o primitive a lui f , atunci $hf: S \rightarrow R$ are primitive, deoarece $hf = (hf)' - h'F$ este o diferență de funcții cu primitive (hf este primitiva lui $(hf)'$, h' și F sunt funcții continue). În baza teoremei (a) $g = hf: J \rightarrow R$ admite primitive.

În problema noastră $J = R$, $A = \{a_i = 0\}$ și $h(x) = |x|$.

4. (cl. a XI-a) Fie $(a_n)_{n \geq 0}$ a.i. $a_{n+1} + a_{n-1} = a_n \sqrt{2}$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
Să se arate că simb. (a_n) este mărginit.

Din $a_{n+2} + a_n = (a_{n+1} \sqrt{2} - a_n)^2 + a_n^2 = 2a_{n+1}^2 - 2a_{n+1}a_n\sqrt{2} + f(a_n\sqrt{2})^2 = 2a_{n+1}^2 - 2a_{n+1}^2 - 2a_{n+1}a_{n-1} + a_{n+1}^2 + 2a_{n+1}a_{n-1} + a_{n-1}^2 = a_{n+1}^2 + a_{n-1}^2$, rezultă că $a_{n+2} + a_n = a_2^2 + a_0^2$, $\forall n \in \mathbb{N}$. Apoi, din $a_n^2 \leq a_2^2 + a_0^2 = A^2$, rezultă că $|a_n| \leq A$ ($A > 0$), $\forall n \in \mathbb{N}$, ceea ce justifică mărginirea simbolui.

Altfel. În baza teoriei simbolilor recurente se obține că $a_n = a \sin(\varphi + \frac{n\pi}{4})$, $\forall n \in \mathbb{N}$, numerele a și φ fiind determinate de termenii a_0 și a_2 ai simbolui. Evident $|a_n| \leq |a|$. Simbol este periodic cu $T_0 = 8$.

5. (cl. a XI-a) Să se arate că (a) $\forall n \geq 1$, $\lg(n+1) > \frac{3}{10^n} + \lg n$ și că
(b) $\forall n \geq 2$, $\lg(n!) > \frac{3n}{10} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n} \right)$.

(Continuare în pag. 1242)

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ

Matematică

(Urmare din pag. 1241)

Din $2^{10} > 10^3$ rezultă că $\lg 2 > \frac{3}{10}$, iar din $m = 10^{\frac{n-1}{n}} \geq n$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$, rezultă că $(\frac{n+1}{n})^{10^{\frac{n-1}{n}}} = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^m = 1 + C_m^1 \cdot \frac{1}{n} + \dots \geq 1 + \frac{m}{n} \geq 2$, deci $(\frac{n+1}{n})^{10^{\frac{n-1}{n}}} \geq 2$.

Din (d) rezultă: $\lg(n+1) - \lg n = \lg \frac{n+1}{n} \geq \lg 2 \cdot \frac{1}{10^{n-1}} > \frac{3}{10} \cdot \frac{1}{10^{n-1}} = \frac{3}{10^n}$, ceea ce justifică (a).

Aplicăm inegalitatea mediilor (aritmetică și geometrică) numerelor K și $n-k+1$: $\frac{n+1}{2} = \frac{k+(n-k+1)}{2} \geq \sqrt{k(n-k+1)}$, $\forall k = 1, n$. Înmulțind aceste inegalități obținem $\left(\frac{n+1}{2}\right)^n > \sqrt{(1 \cdot 2 \cdots n) \cdot (n \cdot (n-1) \cdots 2 \cdot 1)} = n!$

Din $\left(\frac{n+1}{2}\right)^n > n!$ obținem, pe rând, $(n+1)^n > 2^n \cdot n!$ și $(n+1)^1 > 2 \cdot (n!)^{\frac{n+1}{n}}$.

Logaritmând ultima inegalitate, obținem $\lg(n+1)^1 > \lg 2 + \frac{n+1}{n} \lg n^1$, relație care, împreună cu relația (c), ne va permite să demonstrăm prin inducție matematică afirmația din (b).

6. (cl. a IX-a) ABCD este un patrulater convex așa că $|AB| + |BD| \leq |AC| + |CD|$. Să se arate că $|AB| < |AC|$.

Presupunem $|AB| \geq |AC|$ și să fie $M \in |AB$ a.ș. $|AM| = |AC|$, atunci sună A-M-B, sau M=B. Patrulateralul ABCD fiind convex și patrulateralul AMCD este convex și deci semidreptele $|MD$ și $|CA$ sunt intersecție măghiniilor $\sphericalangle AMC$ și, respectiv, $\sphericalangle MCD$. Din $\sphericalangle AMC \equiv \sphericalangle MCA$, $\sphericalangle AMC > \sphericalangle MCD$ și $\sphericalangle MCA < \sphericalangle MCD$ rezultă $\sphericalangle MCD < \sphericalangle MCA$ și $|CD| < |MD|$. Din $|AB| + |BD| \geq |AM| + |MD| = |AC| + |MD| > |AC| + |CD|$, rezultă că $|AB| + |BD| > |AC| + |CD|$, ceea ce contrazice ipoteza. Deci, $|AB| < |AC|$.

7. (cl. a IX-a) Să se arate că dacă, ar fi cinci numere între-
gi, între sumele și diferențele lor există un număr divizibil cu 7.

Fie a_1, a_2, a_3, a_4, a_5 , cele cinci numere. Împărțite la 7 dau cinci resturi $r_1, r_2, r_3, r_4, r_5 \in \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6\}$. Dacă $\exists r_i = r_j$, evident că $\exists |a_i - a_j|$ și concluzia este justificată. Dacă cele cinci resturi sunt distincte, atunci pot lipsi cel mult două resturi din perechile (1,6), (2,5) sau (3,4), deci $\exists r_i \neq r_j$ a.ș. $r_i + r_j = 7$. Evident $\exists |a_i + a_j|$.

8. (cl. a VIII-a) Să se determine cel mai mic $x \in \mathbb{N}$ a.ș. $1981 \mid x^2 + 2x - 35$.

Din $x \in \mathbb{N}$ rezultă $x^2 + 2x - 35 \geq -35$, deci nu există m negativ divizibil cu 1981. Cum $x^2 + 2x - 35 = (x+7)(x-5)$, deducem $x = 5$.

Dacă să arătăm toti întregii x pentru care $1981 \mid x^2 + 2x - 35$, răspunsul ar fi fost $x \in \{x = 1981m + a \mid m \in \mathbb{Z} \text{ și } a \in \{5, 854, 1125, 1974\}\}$.

„Notre revue“

DU SOMMAIRE

● CENTENAIRE ION MINULESCO

Mioara MINULESCO :

„Mon père a toujours été pour le progrès de la poésie et des arts en général“.

Prof. univ. dr. Dumitru MICO :
„ION MINULESCO“

● EVENEMENT

L'étape républicaine du concours de langue et de littérature roumaines „Mihail Eminescu“, édition 1981.

● LEQUEL DES NAVIRES ATTEINDRA AU BUT

● FOLKLORE

Une nouvelle version de la „Mioritza“

● AMIS DE „NOTRE REVUE“

C. D. ZELETIN

● ANCIENS ELEVES DU LYCEE „UNIREA“

Cornel COMAN

● DIALOGUES LITTERAIRES

Marin SORESCO :

„Je crois que la dramaturgie roumaine actuelle peut être mise, sans aucune gêne, à côté de la création dramatique de l'entre-deux-guerres“

Valentin SILVESTRU :

„Dumitru Radu Popescu c'est, à présent, le plus important créateur roumain du drame social“

Dumitru Radu POPESCU :

„Du théâtre politique? Mais tout le théâtre du Monsieur Ion Luca Caragiale n'est pas politique“

● HISTOIRE LITTERAIRE

Une lettre et quelques autographes de Tudor ARGHEZI

● VRANCEA LITTERAIRE

● REPORTAGE

En suivant les routes littéraires du pays (VII)

BLAJ

● ENQUETE DE „NOTRE REVUE“

Sur l'amitié encore

● MUSIQUE

Vera MORA

● SENSIBILITE ESTHETIQUE

Paul Caravia : Design — définition et histoire

● SEQUENCES CULTURELLES

● SCIENCE ET TECHNIQUE

„Our Magazine“

FROM the SUMMARY

● ION MINULESCU CENTENARY

Mioara MINULESCU :

„My father was always for the progress of poetry, of arts in general“

Profesor dr. Dumitru MICU :

„ION MINULESCU“

● EVENT

The republican phase of the competition of Romanian language and literature „Mihai Eminescu“, edition 1981

● AMONG HUNDREDS OF MASTS

● FOLKLORE

A new version of „Miorița“

● FRIENDS OF „OUR MAGAZINE“

C. D. ZELETIN

● PAST PUPILS OF „UNIREA“ HIGH SCHOOL

Cornel COMAN

● LITERARY DIALOGUES

Marin SORESCU :

„I think that the present Romanian drama can stay, shamelessly, beside the dramatic creation between the two world wars“

Valentin SILVESTRU :

„Dumitru Radu Popescu is now the most important Romanian playwright of social drama“

Dumitru Radu POPESCU :

„Political theatre? Still Mr. Ion Luca Caragiale's theatre is political.«

● LITERARY HISTORY

A letter and some autographs from Tudor ARGHEZI

● LITERARY VRANCEA

● REPORTAGE

On the literary ways of the country (VII)
BLAJ

● INQUIRY OF „OUR MAGAZINE“

Again about friendship

● MUSIC

Vera MORA

● AESTHETIC SENSIBILITY

Paul Caravia : Design — definition and history

● CULTURAL SEQUENCES

● SCIENCE AND TECHNIQUE

„Our Magazine”

FROM the SUMMARY

● ION MINULESCU CENTENARY

Mioara MINULESCU :

„My father was always for the progress of poetry, of arts in general”
Profesor dr. Dumitru MICU :

„ION MINULESCU”

● EVENT

The republican phase of the competition of Romanian language and literature „Mihai Eminescu”, edition 1981

● AMONG HUNDREDS OF MASTS

● FOLKLORE

A new version of „Miorița”

● FRIENDS OF „OUR MAGAZINE”

C. D. ZELETIN

● PAST PUPILS OF „UNIREA” HIGH SCHOOL

Cornel COMAN

● LITERARY DIALOGUES

Marin SORESCU :

„I think that the present Romanian drama can stay, shamelessly, beside the dramatic creation between the two world wars”

Valentin SILVESTRU :

„Dumitru Radu Popescu is now the most important Romanian playwright of social drama”

Dumitru Radu POPESCU :

„Political theatre? Still Mr. Ion Luca Caragiale's theatre is political.”

● LITERARY HISTORY

A letter and some autographs from Tudor ARGHEZI

● LITERARY VRANCEA

● REPORTAGE

On the literary ways of the country (VII)
BLAJ

● INQUIRY OF „OUR MAGAZINE”

Again about friendship

● MUSIC

Vera MORA

● AESTHETIC SENSIBILITY

Paul Caravia : Design — definition and history

● CULTURAL SEQUENCES

● SCIENCE AND TECHNIQUE

Directorul liceului : prof. Cecilia MAIOROV

Colectivul redacțional :

PROFESORI : Neculai CHIFAN, Ștefan IO-NEANU, Vasile NECHITA, Carmen NAGLER, Valeria POPESCU, Costică PURDEL, Ion ROŞU, Ștefan VĂSII, Cornelius SAVU

ELEVI : Sergiu DESAGĂ, Lidia DIMITRIU, Doru DIMITRIU, Valentine DIMA, Atena-Lileta GAVRILĂ, Cezara GROPER, Ovidiu GROPER, Tatiana ILIE, Dan LAVRIC, Laura LIMBĂȘAN, Ionel-Marin MARINESCU, Romulus MIRCEA, Gabriela MOISE, Radu NAGLER, Anca-Felicia PARAGINĂ, Daniela PUPĂZĂ, Dana-Adriana RUSAN, Mihaela SEREA, Lăcrămioara VĂSUIANU

Tehnoredactare : Marius VALENTIN

Fotografii : Costică RĂDUC

Tiberiu DIMA

Coperta I și medalion

Ion MINULESCU,

de Vasile PĂNESCU

Difuzor voluntar : prof. Petre MARINESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Liceul „Unirea” — Focșani,

str. Cezar Bolliac, 15 ; telefon : 1 56 59.

Căsuța poștală 110 ; cod 5300

Tiparul : Întreprinderea poligrafică Bacău

Subunitatea Focșani

FOCȘANI. Clădirea Teatrului municipal, ctitorie a maiorului
GH. PASTIA

Foto: C. RĂDÎC

DIN SUMAR

● CENTENAR ION MINULESCU

Mioara MINULESCU :

„Tata a fost mereu pentru mersul înainte
al poeziei, al artelor în general“

— Prof. univ. dr. Dumitru MICU:

„ION MINULESCU“

● EVENIMENT

Faza republicană a concursului de limbă și
literatură română „Mihai Eminescu“, ediția
1981

● DINTRE SUTE DE CATARGE

● FOLCLOR

O nouă variantă a „Mioriței“

● PRIETENII „REVISTEI NOASTRE“

C.D. ZELETIN

● FOȘTI ELEVI AI LICEULUI

„UNIREA“

Cornel COMAN

● DIALOGURI LITERARE

Marin SORESCU :

„Cred că dramaturgia românească actuală
poate sta, fără jenă, alături de creația dra-
maturgică dintre cele două războaie mon-
diale“

Valentin SILVESTRU:

„Dumitru Radu Popescu este, în momentul
de față, cel mai important autor român de
dramă socială“

Dumitru Radu POPESCU:

„Teatrul politic? Tot teatrul domnului Ion
Luca Caragiale este politic“

● ISTORIE LITERARĂ

O scrisoare și cîteva autografe de la Tudor
ARGHEZI

● VRANCEA LITERARĂ

● REPORTAJ

Pe drumurile literare ale țării (VII)
BLAJ

● ANCHETA „REVISTEI NOASTRE“

Din nou despre prietenie

● MUZICA

Vera MORA

● SENSIBILITATEA ESTETICĂ

Paul Caravia : Design-ul — definiție și istoric

● SECVENTE CULTURALE

● ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ